

SANS OB SVOJEM DRUGEM ZBORU

Konvencija Slovenskega ameriškega narodnega sveta, ki se prične v petek 30. maja v Clevelandu, bo zasedala v zgodovinsko važnem času.

Ko se je istotam vršil prvi vseslovenski narodni zbor v Ameriki, so povsod hrumele nacijske horde, osvajale, rušile, požigale in morile tudi žene, starce, otroke in pa "inferiorne" ljudi vse od kraja.

Na tistem zboru je bil res zastopan ves naš tukajšnji narod.

Proletarec ga je pozdravil, a prav na tem mestu smo izrekli svoj dvom v bodočnost tega skupnega navdušenja in v solidarnosti vseh plasti našega priseljaništva.

Vendar smo zbor podprli v veri, da so razmere toliko resne, in pomoč slovenskemu narodu tam tako nujna, da tudi ako nimaš vere v tako skupnost, je vendar to bolje kot pa da ne bi imeli nikakršne dramatične akcije.

Polagoma so se stvari razčistile, struje so spet postale struje in SANS združuje sedaj — oziroma vsebuje le tiste kroge našega ljudstva, ki res verujejo v negov program.

Kar je bilo takih, ki niso želeli preporoda, temveč le povnitev v stare forme, so se poslovili. In mnogi izmed njih so se pridružili onim, ki so med vojno sodelovali tam z okupatorji ter se pod to firmo označevali za "domobranci".

Bežali so s Hitlerjevimi četami vred na Koroško in imovitejši, vplivnejši ljudje, ki so imeli sredstva, pa v Rim, eni v Švico ali kamor že so mogli na varno pred jezo naroda.

SANS je v teh letih svojega obstoja deloval po začetni poti. Pomagal je v borbi za poraz osištca in za ustvaritev takega miru, ki bo narodom pravičen — tudi tako malim narodom, kakor je slovenski.

Prezrl ni nobene prilike v delu za ta smoter. In pomagal je v telefoni akciji. Delal na prosvetnem polju s pomočjo predavateljev in filmov ter s širjenjem tiskovin — slovenskih in angleških.

Delal je vedno s stališča, da smo Američani, ki pa smo dolžni po Rooseveltovemu programu sodelovati mednarodno kjerkoli to koristi grajenju trajnega miru, pravičnosti in socialni zaščiti delavskih množic v industriji in na poljih.

Posebna naloga SANSa pa je od vsega začetka na mednarodnem polju pomagati narodu, iz katerega izhajajo naši izseljenci. V ta namen je SANS obveščal merodajne kroge naše vlade in poslance o tržaškem in koroškem vprašanju, o delu in borbi Jugoslavije na zavezniški strani in apeliral je nanje, da naj ta vprašanja razumejo v luči realnosti in jih pravično rešijo.

Toda tudi nasprotniki so bili na delu — iz Italije, Avstrije in tukajšnji — in zato stvari niso potekale tako kot mi smatramo, da bi bilo pravično. In spornih vprašanj je še mnogo nerešenih.

Zaradi tega je SANS še potreben. Toda obdržati ga v aktivnostih bo sedaj težje kot pa v času najbolj kipečega navdušenja. Torej je naloga tistih, ki v to organizacijo in v njen program verujejo, da jo ohranijo in nadaljujejo z delom.

SLIKA Ameriškega rdečega križa iz Grčije. Deček gleda, če mu morda v tem vozu niso pripeljali hlač. So mu jih, kajti naš Rdeči križ Grčiji pomaga veliko bolj kot n. pr. Jugoslaviji.

Anglija si išče novo vlogo v svetovni zgodovini

Razpadajoči imperij se zariva v nove izhode. — Nesoglasja v delavski stranki. — Vprašanje je s kom, ali pa v staro politiko ravnotežja

Angleški parlament je eden izmed najbolj mednarodno orientiranih. Dohajati ga je začel v tem oziru naš zvezni kongres, a vzlic naši tekmi z Londonom je Anglija v mednarodni diplomaciji še vedno prevestvena dežela.

Kako se okreniti?

Težava sedanje Anglije je, da ni več torijska, ne več v "ameriški coni", toda je podedovala vso Churchillovo vnanjo politiko, vse grehe imperializma Velike Britanije in zato je, hočeš nočeš bolj v "ameriški coni vpliva" kot še kdaj prej.

Prejšnji premier Churchill je vse tako uredil, da sta si postali Velika Britanija s svojimi dominijoni ter Zed. države, z latinsko Ameriko enota.

Ta zveza postaja Angliji neprijetna. Ni ji všeč, da se bi podala za služkinjo našim Zed. državam, niti ne, da bi postala podložniški imperij Sovj. unije.

V angleškem parlamentu se svobodno razpravljajo, to se mu mora priznati. In angleška vlada si še vedno upa — vzlic svoje odvisnosti od ekonomije Zed. držav, izdajati izjave, ki naj pričajo, da je Anglija še veselila.

Vendar, s kom?

Glavni problem Anglije sedaj je — ali naj igra staro politiko ravnotežja, ali pa naj se popolnoma preda v varstvo Zed. države.

Torijska stranka s Churchillom na čelu propagira slednje. Ves angleški svet naj postane eno telo, v namenu zavladati nad vsemi tistimi deželami, ki niso v sovjetskem bloku.

A je tu tudi drugo vprašanje: Kaj hočemo?

Na podlagi Trumanove doktrine zahtevamo ohranitev ka-

pitalističnega sistema. V ta namen smo se odločili reševati Evropo in ves ostali svet pred nevarnostjo "agresivnega komunizma".

Angleška vlada, ki je prišla na krmilo z geslom za odpravo kapitalizma, je v zadregi.

Anglija polna ekonomskih težav. Nesreča vsake dežele, ki prične s socialno revolucijo je — da jo začne v najhujši ekonomski krizi, na dnu poloma starega reda. In še večja pa, ker se naloge loti površno, to je, ne da bi pretresla stari red nagloma.

To je vzrok, čemu se mora današnja Anglija toliko boriti, da se obvaruje in pa delavska stranka tako zelo trudi, da si zgradi demokratični socializem.

Imperij Velike Britanije razpada — to ni več nikakršna tajnost. Celotno kolonije se ji upirajo. Izvoz je sicer pospešila, toda ne toliko da bi mogla z njim plačevati uvoz. Torej je morala znati življenski nivo prebivalstva.

Ameriško posojilo se krči — oziroma je že izčrpano in kmalu se bo dogodilo, da bo Anglija bodisi morala vprašati za novega, ali pa si še bolj zadržniti pas.

(Konec na 5. strani.)

Tudi naše notranje zadeve potrebne pozornosti

Nameste da se bi brigali toliko za Grčijo in Turčijo, bi bilo dobro pogledati v naše južne države, kjer se linčanja množijo. In unije pa v svoje vrste, da jih utrdijo v unijskem duhu, nameste le s stališča služb svojih uradnikov.

V Greenville, South Carolina, se je minuli teden vršila obravnavna proti linčarjem — prva v zgodovini Zed. držav, na kateri je bila obtožena vsa linčarska država. Zločin je priznala. Vseh osemindvajset obtožencev je pristalo v izpoved, da so ugrabili črnca iz ječe ter ga linčali, pa je porota vzlic temu vse oprostila vsake krivde.

Mnogi listi v severnih državah so imeli k temu izreku uvodnike, z ugotovitvijo, da bo Trumanova doktrina od muh, kajti "komunizem" ima še v tem slučaju veliko gradiva za

protipropagando.

Komaj je bila ta linčarska drhal oproščena, so se v par južnih državah dogodili novi linčarski vpadi.

Vsak zamorec, ki kaj zagreši, je sretan, zaklenjen v celico in čaka obsodbe. Toda linčarji nočejo tega procesa temveč udre zvečer v ječo, jetnika odvodejo in ga obesimo, ali ustreljo, ali pa izvrše nad njim kar oboje.

Čemu se bi zvezna vlada nekoliko ne pobrigala za odpravo tega stanja v južnih državah, nameste da hoče trošiti stotine milijonov dolarjev proti onim, ki se v Grčiji bore zoper korupcijo rojalistične vlade in reakcijo sploh.

So še druge stvari, na katere bi bilo Trumanovi administraciji vredno misliti. Neglede na propagandne vesti o nizanju cen

je vendarle resnica, da draginja še ni zajezena.

In profiti tudi ne. Korporacija General Motors je imela v prvem četrtletju tega leta \$1.42 čistega dobička na vsako delnico. Njen skupen čist dobiček v prvih treh mesecih tega leta je znašal \$65,838,019.

To je le en primer, kajti sorazmerne profite imajo vse druge velike korporacije. In tudi manjšim ne gre slabo. Vse pa vedo, da bo to dovedlo v krizo, na katero so se magnati že pripravili in ji bodo rekli "recesija".

Naše unijako gibanje temu položaju ni kos, ker je brez političnega programa. In v kongresu brez moči. Poslanci in senatorji rohne proti "zdečkarjem" in ker so tudi voditelji unij veliki "domoljubi", jim po-

Če brezposelnost narašča, čemu se jo ne zavira?

Brezposelnost za našo vlado še ni problem, ampak po raznih podatkih je brez dela že nad štiri milijone za zaposlitev godnih moških in žensk.

Nedavno so odslovili v Detroitu na tisoče delavcev, češ, da manjka železa. Vsa taka odpuščanja pomenijo nadaljne odslovitve tudi iz drugih obratov.

V Washingtonu se člani Trumanove administracije ukvarjajo z vprašanjem, kako preprečiti krizo, kakršno smo dobili pod Hooverom.

Tekstilna industrija, ki je vsled svojih inflacijskih cen prišla do vodopada, se trudi, da ne zleti navzdol. Noče pa se sama osvoboditi ekonomskih zakonov, vladne kontrole pa tudi ne mara. Gre se namreč ali naj postane to zares "free enterprise", ali pa le podvzetje, ki bi ga štitele vladne subvencije.

Tako kot je v tekstilni industriji ne bo šlo, to je gotovo!

Dasi oblačil — posebno spodnjih oblek v prodajalnih manjkah že dokaj let, so mnoge tekstilne tovarne pognale svoje delavce na cesto. To se pravi, ukinito so obrat rajše kot pa da bi znižale cene.

Slabo izgleda tudi v živilski industriji. Magnati so se tako privadili visokih, čezmernih profitov, da rajše svoje tovarne zapro kot pa da bi izdelke dali na trg po znižanih cenah.

Pravijo, da je tudi v najboljših časih saj kakoga dva milijona moških v brezposelnosti za zategadelj, ker puste prejšnje službe in si iščejo novih. Ampak sedaj se število služb zmanjšuje.

Še slabše se obeta.

Dasi se profiti korporacij višajo od meseca do meseca, se prihranki ljudstva znižujejo. Vojni — ali kakor pravimo sedaj — hranilni bondi, so doma lega pošli. Še eno leto, pa bodo vsi posest velebankirjev.

Ista vladna statistika pravi, da delavci čezdalje več kupujejo na upanje. Bodisi hiše, obleke, pohištvo itd.

Na drugi strani pa so profiti narasli do blizu tri sto odstotkov.

Torej se naš ekonomski način razvija približno tako ali pa točno tako kakor po prvi svetovni vojni. Lahko se sprjaznimo z resnico, da se nam bliža nova "depresija". Morda prične že to jesen, mogoče leta 1948, a naš sistem je tak, da je ne bo mogel zajeziti.

ANEKDOTE

MARK TWAIN, znameniti ameriški humorist, je v družbi nekoč dejal neki dami: — Ah, kako ste lepi! — Škoda, da o vas ne morem reči isto, — je nevljudno odgovorila dama. — Zlaziše se mi, kot sem se jaz vam, — je mirno odgovoril Mark Twain.

KOMENTARJI

Zbira in presoja urednik

"Svobodni Trst" še nima governerja. Dva, ki jih je predlagala Moskva, oba social-demokrata, sta bila odbita. Namreč vlade Zed. držav, Anglije in Francije so ju odklonile. Predlagale pa so štiri svojih, ki jih je Kremlin črtal, češ, to niso ljudje, ki bi bili sposobni za tako nalogo. Nato so pričeli zopet od kraja.

Anglija ni revolucionarna dežela, a deluje za procesno — to se pravi, za razvojno revolucijo boljše kot Francija ali katerakoli druga država na svetu. Tako ugotavljajo mnogi socialistični teoretiki tu in drugje. Da bi bili v pravem! Kajti če niso, pride atomska katastrofa na svet. Njegova rešitev pa je v socializmu.

Republika Columbia v latinski Ameriki se je domislila Trumanove "doktrine" in odločila, da so tudi unije nepotrebne. Razpustila je vse, pod pretvezo, da je v njih preveč "komunističnega" vpliva. Iz tega se lahko kaj nauče tudi tukajšnji voditelji unij. Kajti ko vlada začne z razrednim bojem, bo šla od stopnje do stopnje, in to zmerom proti delavstvu, neglede kako konservativno je njegovo vodstvo.

Maršal Jan Christian Smuts je eden izmed poslednjih državnikov stare generacije, ki je še na krmilu. Vlada Južnoafriške unije. V dominijoni Velike Britanije je zelo upoštevan, iz razloga, ker je mednarodno podkovan in pa ker zastopa močno de-

želo. Smuts je konservativec, a vendar ne želi, da bi se Anglija udinjala za nekaj nov "dominjon" Zed. državam. Kadar Smuts govori, se zdi, da svet vse premalo razume položaj, v katerem je Velika Britanija.

Indija, ki ima okrog 400 milijonov prebivalcev, in pa obljubo angleške vlade, da lahko postane neodvisna, je v veliki zmedbi. Lahko bi res postala svobodna in se razvila v eno največjih sil na svetu. Toda jo mikastijo verske razlike. In prav tako tudi plemenske ter razredni prepadi. Anglija — če bo hotela, bo torej še lahko vladala Indijo, dasi sedanjo londonsko vlado ta vloga nič več ne miha.

V Londonu se je v enem dnevu v mesecu maju dogodilo par umorov. Časopisi so približili vzhicene članke ter proteste nad policijo, češ, take stvari spadajo v Chicago, ne v London, ki je civilizirano mesto!

V Chicagu so umori res udomačen običaj. Eden policijskih uradnikov je dejal, da so v Londonu čudaki, ako se vzrujajo radi dveh umorov v 24 urah. Isti uradnik je ugotovil, da imamo v Chicagu čestokrat po pet umorov v enem dnevu, večkrat tudi po sedem in več.

Komisija Z. N., ki je preiskovala vzroke civilne vojne v Grčiji, je ugotovila, da je ena glavnih provzročiteljic tega nereda Jugoslavija. To ni res. Je pa razumljivo, da Macedonci v Jugoslaviji podpirajo svoje brate Macedonce, ki so pod Grčijo. Kajti kri ni voda.

VPRAŠANJE AGITACIJE ZA LIST IN PROBLEM ZMAGOVANJA STROŠKOV

Na seji upravnega odbora dne 19. maja je Anne Beniger poročala, da število naročnikov Proletarca narašča, a ne toliko, da bi to dohajalo vihanje izdatkov. Dobili smo mnogo novih naročnikov, kar bi zelo pomagalo, če bi tudi vsi stari ostali. Toda mnogi so preminuli. V marsikakem slučaju so njihni otroci poravnali znesek za zaostalo naročnino in sporočili, da jim je žal, a ker slovensko ne čitajo, jim lista ni treba več pošiljati.

Vzlic temu pa je novih naročnikov več kakor tistih, ki jih moramo iz enega ali drugega vzroka črtati iz naslovnika.

Ob enem je poročala, da je odziv s prispevki v tiskovni sklad bil letos do sedaj veliko boljši kakor lani. In da je priredba v korist Proletarca, ki se je vršila dne 20. aprila v Chicagu, prinesla nad \$400 prebitka.

Toda naši splošni stroški so sedaj \$100 na teden višji kakor dohodki (naročnina in oglasi) in rajše kot da bi si nakopali previsoke obveznosti, je treba preučiti, kako jih znižati.

En izhod po njenem mnenju bi bil zmanjšati list na štiri strani.

A to smo poskušali po prvi svetovni vojni, ko smo ga zmanjšali z osem na 4 strani, in začeli Proletarca izdajati v obliki revije. Naročniki se tega niso mogli privaditi in venomer priporočali, naj obnovimo staro obliko Proletarca. Češ, da bo potem lažje podvzeti kampanjo za nove naročnike in finančni problem bo s tem rešen.

Tako smo končno tudi storili. In res, podvzeli smo potovalne agitacijske ture, zastopniki v naselbinah so se požurili in šlo je nekaj let, dokler ni nastala "depresija" in pa tudi težki notranji spori so nam škodovali.

Zmanjšati stroške z zmanjšanjem lista in s tem škoditi njegovi vsebini — to lahko zmanjša račun, a lahko tudi dohodke toliko, da se s tem več izgubi kot pridobi.

O tem na kratko omenja v svoji koloni v tej številki predsednik upravnega odbora Joško Oven.

Dohodke lista je torej treba zvišati za okrog \$100 na teden, da ne bosta upravna in urednik, pa upravni odbor, v večnih skrbah, kje dobiti vsote za poravnavanje računov.

Priti do teh dohodkov pa je v naših sedanjih okoliščinah mogoče edino s pridobivanjem novih naročnin, z obdržanjem starih naročnikov in z več prispevki v tiskovni sklad?

Kaj je vaše mnenje?

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovenska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE
 MARNOCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
 za četrt leta \$1.00.
 Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasni morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka
 popoldne za priobčitev v naslednji tekoči teden.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co.,
 Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
 Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

4301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.
 Telephone: ROCKWELL 2864

Turčija in Grčija dobite na stroške naše "nove" doktrine "moderno armado"

Predsednik Truman je zakon svoje doktrine, za boj zoper komunizem "vseposvot", podpisal 22. maja. Kongres ga mu je odobril z veliko večino. Poslanci obeh strank so glasovali zanj. Opozicija je bila šibka. Večja je med ljudstvom, kar pričajo Wallaceovi shodi, a odločuje kongres, ne masa na shodih.

Ameriška vojaška misija je bila poslana v Turčijo še predno je bila "Trumanova doktrina" odobrena, ker je bil državni department prepričan, da bo sprejeta. Oziroma je bil o tem uverjen še predno je šel Truman pred skupno zbornico zveznega kongresa z načrtom za obrambo "svobodnih, demokratičnih dežel kjerkoli na svetu pred komunistično agresivnostjo."

Sovjetska unija je po minuli vojni na Turčijo precej pritiskala zaradi vprašanja Dardanel. Ta ožina je bila Rusiji vsled turške "neutrnosti" med vojno zaprta. Zato so morale njene druge ladje zaveznikovih dežel s svojim tovorom v pomoč Rusiji po dolgih, skrajno nevarnih poteh v sovjetski pristanišči Murmansk in Arhangel, in druge v Vladivostok. Vsled tega je Rusija po vojni sklenila, da se s tako neutralsko Turčijo ne bo več zadovoljila. Od vlade v Ankari je zahtevala, da naj bodo Dardanele v bodoče pod skupno obrambo in upravo dežel, ki meje ob Črno morje. Te so Turčija, Sovj. unija, Rumunija in Bolgarija. Turčija je ameriško in angleško vlado vprašala za nasvet in ob enem, ako jo bosta podpirala, če sovjetski predlog zavrne. Dobil je zaželjeno podporo in pa zagotovilo, da jo bodo Zed. države v slučaju napada branile.

Moskva je nato s pritiskom na Turčijo odnehala, ne pa s propagando. Poudarja, da je bila Turčija med vojno že pripravljena iti odkrito na stran osišeča in napovedati vojno zavezništvo, pa je svoj namen spremenila, ker je bila nemška armada pred Stalingradom poražena. Ministri v Ankari so tedaj mislili, da ima Hitler zmagod nad zaveznički v žepu.

In šele ko je bila Nemčija tudi na zapadu temeljito tepena, se je Turčija pridružila zavezništvu in napovedala vojno tretjemu rajhu — par dni predno je brezpogojno kapitulirala.

Moskva ima tvoj vzrok za jezo nad Ankaro. Turčija je med vojno prejela podkupnine za ohranitev "neutrnosti" z obeh strani, a koristi od tega je imela največ Nemčija.

Rusija že dolgo dobo stremi, da bi si iz svojega velikega Črnega morja dobila skozi Dardanele svoboden, varen izhod. Ampak Rusije v Sredozemlju se boji posebno angleški imperiji, ki mu je pot po Sredozemskem morju takozvana "življenska žila."

Ko je postala Sovj. unija v teh krajih s svojo diplomacijo čedalje bolj agresivna, je Anglija uvidela, da sama ni dovolj močna ohraniti status quo, pa je vprašala Zed. države za sodelovanje in za razbreznenitev njenega protekiranja Grčije in Turčije. Tu je bil v ta namen Churchill, ki je propagiral vojno zvezo med Zed. državami in Veliko Britanijo — proti komunizmu in Rusiji seveda. Ta načrt je bil tedaj — ko ga je Churchill podal v svojem govoru v Fultonu, Mo., v bistvu že odobren od obeh vlad, kar pričajo vsi nadaljnji dogodki. In če ne bi bilo to res, bi predsednik Truman ne sedel zraven Churchilla in mu pritrjeval, ko je govoril za zvezo med ameriško unijo ter britanskim cesarstvom.

Po 31. marcu je ameriška vlada sprejela angleške obligacije v Grčiji. Ker je angleška armada in njena avtoriteta ostala še tam, ker naša oblast še ni bila organizirana, poročajo iz Londona, da bomo za ta čas nadaljevanja angleške "podpore" Grčiji Anglijo odškodovali za stroške od marca pa do sedaj. To nas bo stalo kakih dvajset milijonov dolarjev.

Grčija in Turčija sta torej postale s tem ameriški domeni. Ameriška vojaška misija v Turčiji sedaj proučuje sestavo in sistem turške armade, ki šteje okrog milijon mož. Naši častniki pripovedujejo reporterjem, da je "primitivna in slabo izvežbana". Treba jo je modernizirati. To bo stalo naše davkoplačevalce veliko milijonov — morda milijardo, predno bo cilj moderniziranja dosežen.

Grško "armado" so naši oficirji dobili v boljšem stanju, ker jo že dolgo vezbajo angleški veščaki. Ampak jo bo tudi treba na novo opremiti.

Ako se jim to posreči, bomo imeli v osrčju Sredozemlja močno armado, na katero se bo vlada v Washingtonu lahko zanesla.

Ampak bivši podpredsednik Wallace ni tako prepričan, kakor sta Truman in državni tajnik Marshall, da vodi naša politika s prevzemanjem Grčije in Turčije pod naše varstvo v mir.

"Da" je dejal Wallace, "če jima bi pošiljali pluge, žito in druge potrebščine za zgraditev blagostanja v njima, to bi bilo delo za mir. A pošiljati jima municijo in oboroževati njune armade za boj proti "komunizmu", to pa ni akcija za preprečenje tretje svetovne vojne."

Ameriška živilska pomoč Nemčiji

Valed izgrediv in protestov nemškega delavstva v Hamburgu (angleška cona) in v raznih mestih v ameriški coni je nastal za anglo-ameriško okupacijsko oblast problem — dali naj nastopijo proti Nemcem s trda, ali z lepa.

En ameriški poveljnik je dejal po radu, da so si Nemci krizo

V KONGRESU so dobro ščiteni vsi sloji, razen ljudstvo. Zavarovani so v njemu vsi trusti, kot jih predstavlja gornja slika. Ljudstvo ne. In zato se mora samo "praskati" po hrbtu, dočim se privatni interesi sami ščegetajo drug drugega v njihovo skupno dobro.

KATKA ZUPANČIČ:

IVERI

Bose noge...

Skoro po vsaki večji nezdobi, in teh je bilo letos že izredno veliko, nam listi prinašajo poleg poročil tudi slike, slike pogorišč, iztirjenih vlakov, razbitih letal, od povodnji in viharjev opustošenih pokrajin, od razstrelb poškodovanih ali uničenih poslopj in celih mestnih predelov. Semtertja nam prinesejo tudi slike človeških žrtev. Ponavadi slikajo trupla pone srečencev pokrita. Tudi obraze jim zakrijejo. Iz obzirnosti.

Le noge, uboge mrtve noge puste, da štrle izpod odeje razgaljene, bose. Zakaj tudi teh ne pokrijejo? Ako pa jih že iz tega ali onega vzroka morajo zračiti, zakaj jim vsaj nogavic ne nataknejo? Mar je treba tega, skoro bi rekla krutega poudarka ničevnosti človeškega telesa, kadar nima več življenja v sebi?

Ali pa morda nismo vsi enako občutljivi za take stvari. Učenka ljudske šole sem bila še takrat, ko sem šla kropiti Mico M., s katero sva se še pred dobrim tednom lovili po šolskem vrtu. Kaj ji je tako nana gloma prestriglo nit mladega življenja, nisem nikoli zvedela.

Desno in levo ob poti je bilo vse belo od marjetic in nameravala sem jih nabrati velik šopek sami nakopali in naj od zmagovalcev nikar ne pričakujejo, da jih bodo preživljali, pač pa naj se sami pobrigajo za vsakdanji kruh.

Njegov oster ton je vplival slabo, kajti čeprav je izgrede prepovedal, so se znova dogodili. Iz Washingtona pa je dobil dotični poveljnik grajo, češ, da je netaktno postopal. Ob enem je bilo Nemčiji anglo-ameriške cone sporočeno, da je pomoč v velikem se prišla, kajti potrebščine izkladajo iz 116 ameriških ladij, ki so dospеле tja sredi maja in druge pa so na poti.

Ta pomoč tretjemu rajhu bo stala ameriško ljudstvo leta 1948 \$750,000,000, letos pa \$692,000,000. Polovica tega bi morala plačati Anglija, ki pa niti sama nima živeža, ne denarja, ker je vsled vojne in radi imperialističnih pustolovščin v Sredozemlju in druge obubožala. Torej preostaja samo še Uncle Sam, ki je prevzel vso odgovornost, saj kar se stroškov tiče.

V anglo-ameriški coni Nemčije je 46,000,000 prebivalcev, in v francoski coni 6,000,000. Tudi v slednji so izgredi, a francoska okupacijska oblast skomiga, češ, tudi v Franciji smo v pomankanju! In vlada v Parizu bi rada, da bi i njen prehranjevalni problem v njenem delu Nemčije prevzela ameriška vlada v svojo brigo.

V sovjetski coni je na podlagi teh podatkov okrog 23 milijonov Nemcev. Kakšno je prehranjevalno stanje med njimi, ni zanesljivih poročil, a kolikor jih je, trdijo, da ni stiske. Prvič je radi tega ne, ker je sovjetska cona predvsem agrarna, to je, da so njeni pridelki večji kot pa so živilske potrebe njenega prebivalstva.

Značilno je, da se Nemčijo v časopisju ameriškega bogataškega sloja prikazuje za usmiljenja vredno državo, dežele, ki jih je teptala in uničevala (n. pr. Jugoslavijo, Čehoslovaško, Poljsko in Ukrajino) pa so v istem tisku blatene in zaničevane.

Prav in pošteno je, da pomagamo gladnim v Nemčiji. Ni pa prav nuditi to pomoč na način, kot da ji jo dajemo v namenu obnovitvi nov rajh, v namenu dati mu pogoje za zgraditev novega militarizma. Naj zapadni državniški še tako trdijo, da to ni res — Vendar vsa znamenja pričajo, da zapad dobi z ozirom na bodočnost Nemčije v bistvu enako politiko kakor po prvi svetovni vojni.

nikdar več... Daj, vzdignila te bom, da boš potipala njene ročice, kako so mrzle...

Bile so res mrzle, tako mrzle, da sem čutila mrščavico po vsem telesu. Zdaj šele so se mi prav razširile oči. Zdaj šele sem opazila veliko razliko med to Micko, ki je ležala tu vsa bleda, vdrthi oči, priostrenega noska, sivkastih ustnic in razčesanih las, ki so mrtvo ležali ob upadlih licih, ter one, ki so ji sijale oči kakor dva razpihana živa oglja, ki se je včasih zasmejala tako, da smo jo dražili, da ji vidimo zavijto južino v želo. Ali kadar se ji je kaj zamerilo, so se ji rdeče, polne ustnice najošobile visoko pod okrogli nosok: Ta Micka ne bo več skakala po eni nogi, v čemer je bila neprekosljiva. Ko smo že vsi upehani odnehali, je ona vsa razžarjena še vedno poskakovala in njeni krajši laski spredaj ter mišji rep zadaj — vse je z njo vred veselo poskakovalo...

Tu sem se nehotе ozrla proti njenim nogam, ki so bile skoro zagrnjene s šopki rož, vkljub temu sem opazila, da so ji noge bose... Bel trak okrog stopal in nad nartji zavozlan, jih je držal skupaj. Neki odpor se je zganil v meni do njenih domačih in zdelo se mi je, da bi se mrtva tovarišica počutila veliko bolj, ako bi bila obuta. Zasmilila se mi je tako, da sem morala pognati, kajti solz nisem rada pokazala.

Pred hišo som se skoro zaletele ob njeno teto, ki je s peharjem v roki prihajala iz dvorišča. Ta teto je imela vedno prijazno besedo zame. Ustavila me je tudi to pot. "Rada si jo imela, kajne... O tudi mi, mi vsi..." je dejala mehko in si obrisala oči v konec predpasnika.

"A zakaj je potem ne obuje-te?" je bruhnilo iz mene z jokom vred. Ustrašila sem se sama svojega glasu. Teta pa me je pogledala, kakor da sem ji zalučala kamen v obraz. Umikala sem se navzad in prihodnji trenotek sem se zadela ob drevesno korenino, pa padla na vse štiri. Teta je priskočila, mi pomagala s tal in me pobožala po glavi. A jaz sem še zmirom tarnala: "A zakaj je ne obuje-te..."

"Počakati moramo, da prinese čevljičke iz Črnogolja. Prinese bo še več drugega. Le pridri drevi, pa jo boš videla lepo obuto in vso lepšo kot je..."

Bilo me je sram in nisem šla več blizu. Tako sta mi še danes Mickina dva uboga nožna palca pred očmi. To je menda krivo, da bosih nog pri razstavljenih mrličih ne rada vidim.

Kadar se spomnite svojcev v starem kraju, pošljite jim lanske in pa letošnji Ameriški družinski kolektar! Stane letošnji \$1.65, lanske \$1.50. Pošljite nam naslov in vsoto, drugo izvršimo

JOŠKO OVEN:

RAZGOVORI

Ko sem bil zadnjič v Pennsylvaniji, nekako pred dvema leti, sem srečal nekaj mojih sošolcev iz Sv. Kriške okolice. Obljubili smo si, da kadar zremo kaj novic iz naše Dolenjske si te sporočimo. Pred nekaj dnevi sem prejel pismo od Josipine Majde-Mihelič, učiteljice v pokouju. V pismu omenja pogreb njenega nečaka Lojzeta Hostnika, sina njene sestre. Lojze je bil oficir že preje v jugoslovanski armadi. Po predaji jugoslovanske vojske se je pridružil partizanom. Padel je jeseni leta 1944 na Štajerskem kot polkovnik (kolonel).

Dve leti je ležal pokopan v štajerskem gozdu. Ker pa ga je njegova mati želela imeti doma, so ga pripeljali to pomlad domov v njegov rojstni kraj. Eden njegovih nosilcev je bil tudi moj nečak France Oven, kateri je bil član njegove brigade. Iz črpk iz pisma se glase: "Danes bo 14 dni kar sem bila na pogrebu nečaka Lojzeta. V gozdu nad Ljubnem v Savinski dolini je počivalo njegovo truplo dva in pol leta. Odkopu so pristostvovali krajevni ljudski odbor, mladina in pionirji z govori in petjem. Krsto so zavili v trobojnico, jo pokrili z vencem in cvetjem in s spremstvom je odbrzel kamijon proti Sv. Križu."

Tu so ga prenesli v tiho dolino v dom, ki ga je zapustil mlad, lep, močan in poln nad. Zelo je ljubil ta svoj dom. Ko se je med vojno v temnih nočeh vračal od časa do časa v ta svoj tihi dom, je božal zemljo in žito na njivi.

Tako se je vrnil tudi nekoč. Matere ni bilo doma. Vzkliknil je: "Kaj mi je dom brez matere, kaj mi je dom brez matere!" In to je bil po naravi trd človek, ki ni nikoli izražal svojih čustev. Mati je zbežala od doma iz strahu pred Italijani, ki so jo neprestano nadlegovali, hčete izvedeti kje ima sina, dali se vrtača, kje so partizanski odredi in drugo. Ko je prišel zadnjičkrat domov, bilo je par dni predno je padel, je vprašal mater, če je ponosna nanj. Bil je tedaj že polkovnik. "Nisem ponosna na tvoj čin (rank), ne na tvojo obleko, ponosna sem nate zato, ker čujem, da si dober do svojih tovarišev in do ljudi sploh." Ko se je poslavljaj ji je stisnil roko tako nenavadno močno, da je vzkliknila: "Pa menda ja nisi za zmerom naredil." Odsel je ne da bi se ozrl. Čez teden dni je padel kot namestnik komandanta na Štajerskem, padel od nemške kroglice. Tovariši partizani so ga pokopali v gozdu nad vasjo, za znanovalei kraj in sporočili v bližnji hiši, kdo počiva tu. V jeseni sva bili z nečakinjo tam. Bil je lep, sončen dan. Gozdovi so blesteli v čudovitih jesenskih barvah in hladna sapa je pihala po vrhovih vse naokrog. Nepozabna mi ostane grenka lepota tistega dne. In sedaj leži doma.

Znanci in neznanici ga prihajajo kropit. Organizacije in dekleta prinašajo vence in šopke iz češnjavega in breskvinega cvetja. Pride neko lepo dekle, pokropi in bruhne v jok ter zavpije: "Ne vzdržim več, ne vzdržim več." In zbeži preko travnika proti Gabrovki.

Nedelja. Ljudje se zbirajo pred hišo. Po poti prihajajo pionirji, ki se imenujejo Lojzeta Hostnika brigada, s cvetjem in vencem. Sprevod krene proti farni cerkvi. Pred odprtjem grobu se poslavlja od njega tovariš partizan, ki je bil Lojzetov učenec v oficirski šoli v Metliki. Pevci zapoje, častna salva iz pušk, lopate zadone — in konec. Grob je zasut z vencem in cvetjem. Ob zgavju leži trnjev venec z rdečo pentljo z napisom: "Junaku komunistična partija." Vsak dan hodi mati na njegov grob in je srečna, da ga ima zopet doma čeprav mrtvega.

Ali te zanimajo spremembe pri Sv. Križu? Ne vem jih dosti. Vaša hiša je taka kot je bila, vsa v vase zagreznjena, kot da bi ležla v tla. Sole popravljajo, župnišče in gospodarska poslopja so še v razvalinah. Klamčino va hiša je prazna. Na Klancu so bili težki boji. Matičetova hiša je brez oken — prazna je in bo vsa razpadla, če se je ne bo kdo usmilil. Čatež je še močno v razvalinah in kaže težke vojne sledove.

Kako da so Američani tako hitro pozabili, da je Italija puštočila, požigala in morila po Jugoslaviji, to mi nikakor ne gre v glavo. In tudi ne, ker isti krogi delujejo, da naj vsi jugoslovanski kraji, ki so prišli pod Italijo po prvi svetovni vojni, tudi v bodoče ostanejo nji. Med vojno so Tita in njegovo partizanško gibanje hvallili in občudovali, sedaj ga blajijo in štejejo proti njemu. Pač velika izprememba.

dove. Ob tej priliki se spominjam sledečega dogodka: Leta 1942, spomladi, Ljubljana še ni bila obdana z žično ograjo. Z dovoljenjem italijanske oblasti si se še lahko kretal po takozvani Ljubljanski provinci. V začetku maja sem se peljala domov po živila. Od Velike Loke sem se peljala s pošto, ki jo je vozil Mrsu iz Klanca. Pošta ni več vozila na Litižo, ker je bila ta pod Nemci. Drugi dan sem se zopet vračala v Ljubljano. Grem proti Klancu. Po cesti se pelje voz s kakšnimi 12 Italijani oroti Čatežu. Na Klancu smo se mudili še kakšne pol ure predno je bilo vse pripravljeno. Od Klanca navzdol proti Turnu smo začeli močno streljanje. Neoprijeto me je spreletelo. Mrsu je zasultil kaj se dogaja in je utihnil. Ko smo vozili po novi cesti proti Čatežu med samimi gozdovi, zagledamo v poseki pod cesto mrtvega Italijana. Streslo me je. Kmalu nato zagledamo v jarku ob cesti ranjenega Italijana vsega v krvi prosee, da ga vzamemo na voz. Mrsu odkima in požene. Jaz ga opozorim, da ne bo prav če ga ne vzamemo na voz, ranjenec je, pa naj bo prijatelj ali pa sovražnik. Ni me hotel razumeti. Meni ni bilo za Italijana — temveč za Mrsela. (Nadaljuje se v prihodnji številki.)

Zborovanje SANSa

SANSovo zborovanje, katero se vrši ta teden v Clevelandu, bo zelo važnega pomena ne samo za nas ampak tudi za sedanjno Jugoslavijo. Četudi smo danes kot bivši Jugoslovani na črni listi v Washingtonu, ter da se Jugoslaviji odreka tukaj vsaka pomoč, ipamok ameriški državljanji saj vendar, istotake pravice kot pa na primer Turki, Grki in Italijani. Naloga SANSa bo ne samo razkrinkavanje podle proti-jugoslovanske propagande, ampak tudi vzdržanje najožjih stikov z našo staro domovino. In to je zelo široko polje, katero bo zahtevalo mnogo dela in precej denarja. Danes so kritični časi, kritični ne samo na političnem polju temveč na vseh Razmah dogodkov zadnjih dveh let je razcepil svet — takšen kot ga poznamo — v dva tabora. Mi slovenski delavci vemo kam spadamo. Sansovemu zborovanju želimo največji uspeh.

Naše gibanje

Na zadnji seji Proletarčevega odbora, smo precej govorili o stanju našega lista. Citatelji Proletarca sigurno vedo, da so cene tiska poskočile za več kot STO ODTOTKOV. Naročnine nismo zvišali. Ali tudi v dolg nočemo. Odvisno je od nas vseh, da podvzamemo najenergičnejše korake, da zares ne zaidemo v dolg, iz katerega bi bil izhod zelo težak. Zadnjič sem omenil veselico v prid Proletarca. Naša zadnja veselica v Chicagu je prinesla listu nad \$400. To je zelo lepa vsota. Kaj pravite vi nato, sodrugri?

Tole mi ne gre v glavo?

Kako da so Američani tako hitro pozabili, da je Italija puštočila, požigala in morila po Jugoslaviji, to mi nikakor ne gre v glavo. In tudi ne, ker isti krogi delujejo, da naj vsi jugoslovanski kraji, ki so prišli pod Italijo po prvi svetovni vojni, tudi v bodoče ostanejo nji. Med vojno so Tita in njegovo partizanško gibanje hvallili in občudovali, sedaj ga blajijo in štejejo proti njemu. Pač velika izprememba.

PRIPovedNI DEL

WANDA WASILEWSKA:

Iz ljubezni

(Nadaljevanje.)

Zavedla se je in začutila blato v ustih. Mračilo se je. Rdeče vejece so ugasnile, ovil jih je siv, meglen mrak. Se enkrat je umiral Grigorij, za vselej, za večno. Marija je vstala, s težavo premikajoč otrpelo nogo. Mehanično si je začela čistiti plašč, a glina je ostala v rdečih lisah na suknu, roke so bile vse blatne. Napotila se je na postajo. Zazdelo se ji je da se je jarek spremenil v globoko, neprebrano brezno. Znova ji je spodrsnilo in padla je. Ležala je nekaj minut, preden je zbrala toliko sil, da je vstala, čeprav sama ni vedela, čemu se muči in hodi dalje po tej poti. Mrak se je plazil pod smreke in ovil brezoblično ogrodje tovarne, ki je bilo v poltemi še bolj kot sicer podobno predpotopi živali.

Hodila je s težavo, ne da bi gledala pod nogo. Začelo je pristi. Z ustnicami je lovila dežne kaplje, ki so ji padale po obrazu in se čudila njihovu slanim okusu. Iz razpokanih ustnic ji je pritekla kri. Ozrla se je na roke in opazila kri na prstih, ki si jih je ranila z ostrimi kosi opeke. Čigava je ta kri? Grigorijeva? Ne, njegova ni, saj ni ona prevozovala Griše. Ne samo, da ga ni ona, nihče mu ni pomagal, nihče ga ni reševal, ker rešitve ni več bilo. Saj ni umrl od ran, "padel je hrabre smrti"; da, tako je bilo napisano. Padel je na polju slave za domovino, za Stalina...

Zakaj neki ji prihajajo na misel, kadar premišlja o tem, znae besede, ki jih je stokrat brala v časopisu? Jasno, da je tako tudi bilo, jasno, da v teh besedah bije srce, kroži živa kri, a življenje in moč so tem besedam dajali vsi tisti, ki so padli na polju slave za domovino, za Stalina. Drugačninih besed tudi ni moglo biti.

Nenadoma se je začudila — o čem le premišlja, — ko gre z Grišinega pogreba. Ne, saj ne misli ona, to ji prihaja samo od sebe v misli, nekako brez njene volje.

Na kolodvoru so jo začudeno ogledovali. Vlak bi moral priti čez eno uro. Sedla je na edino klop in potrpečljivo čakala in gledala v točko na tleh. Voroncov je skočil iz vlaka — takoj ga je opazila, nihče drug ni izstopil. Dovolila je, da jo je peljal v vagon in ni opazila njegove groze polnega pogleda.

"Marija, saj si popolnoma mokra, roke imaš krvave..." Pogledala je svoje roke, potem pa njega. Ozrla se je, če ni kdo priskočil, a v vozu je bil polmrak in vsi so dremali. Sklonila se je k njemu in kot bi mu zaupala tajnost, mu zasopetala na uho:

"Veš, Grigorij je v resnici padel..."

prebrala in obile se jo solze.

"Živi, živi..." Naglo je stekla v drugo sobo, ne da bi se brigala za hčer. Grigorij je vstajal od mrtvih, vračal se je v življenje, to in samo to jo je zanimalo. Slišati je bilo, kako je na glas molila. Prvo, kar se ji je zdelo potrebno, je bilo seveda, da je pokleknila pred sveto podobno in molila.

Marija je še enkrat prebrala telegram, Sonja je že od začetka vojne delala v oddaljeni bolnici v zaledju. Kako je mogel Grigorij priti tja, saj je obvestilo prišlo s fronte? Razen podpisa prijateljice je bilo vse nerazumljivo.

Vzela je iz predala obvestilo o moževi smrti in ga pozorno ogledovala. To je brez dvoma obvestilo o smrti. Ne morda iz kake bolnice, temveč iz čete, v kateri je služil Griša. Kako je potem s stvarjo? Tam menda bolje vedo kakor Sonja... V kakšni zvezi je tu Sonja.

Pritisnila si je roke na sence iz smrtnega strahu pred besedo, ki jo je izrekla mati: "Živi." Pokazalo se bo, gotovo se bo pokazalo, da je pomota, težak nesporazum.

Tatjana Petrovna se je vrnila v sobo. Njen obraz je sijal. Presenečeno je pogledala hčer.

"Kaj pa ti je? Stoji kot okamenela. Saj Griša živi!"

"Ne vem," je s težavo zasopetala Marija, "ničesar ne vem." "A telegram, telegram!" Na mizi sta ležala dva kosa papirja, dve zmečkani pismi. Obvestilo o smrti in obvestilo o življenju. Kateremu naj verjame? Kateremu je bilo mogoče verjeti?

"Ničesar ne razumem," je topo rekla. Nekje v globini srca se je vžigalo veselje z majhno iskrico, ki je bila pripravljena, da zagori z mogočnim plamenom. Marija je dušila to slabo iskrico, ni pustila, da bi se razgorela. Kajti bilo bi prekruto, prestrašno, dvakrat izgubiti Grigorija. Srce jo je bolelo kot rana in bala se je vsega, bolečine in veselja, kajti veselje bi se lahko spremenilo v še bolj boleče trpljenje.

"Kaj pa je, treba razumeti? Leži v bolnici, saj Sonja..."

"Da, da. Od kod je mogla Sonja izvedeti za Grigorija?" Nenadoma se ji je v glavi posvetilo. Pregledala je naslov. Ne, telegram je naslovljen nanjo. Zavrtela se je po sobi in pograbila rokavice.

"Kam se odpravljáš?" "Moram, moram se posvetovati, vprašati."

"Spet Voroncova?" "Da, Voroncova."

Razume se, s kom pa naj se še posvetuje? Prebrati mora, povedati svoje mnenje in ji vse pojasniti nekdo, ki je normalen... In čimprej, sicer zblazni.

"Nikamor ne boš šla. Saj si znorela! Pravkar je prišla z dela, blede je kot mrlič in hoče ven! Grem prosit hišnika, da bo šel njegov otrok poklicat tvoje Voroncova, če že ne moreš živeti brez njega. Ti pa sedi!"

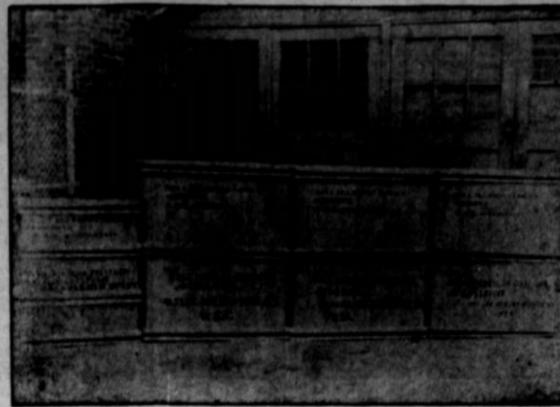
Marija je proti svoji volji ubogala. Morda zato, ker ni imela več sil, da bi ugovarjala. Zašibile so se ji noge, ki so bile brez moči, kot da bi kdo izpulisil iz njih kosti. Zgrudila se je na stol. Soba se je zamajala in zavrtela okoli nje.

(Dalje prihodnjic.)

Želim dobiti knjigo "Slovenska angleška slovnica"

Ako jo imate in jo bi hoteli prodati, sporočite mi, kdo je njen avtor, da ne bom jemal vse enake. Naslov: **ANDREW KALNIK** 4118 No. Major Avenue Chicago 34, Ill.

Poslušajte vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko radio uro v Chicago od 9. do 10. ure dopoldne, postaja WGES, 1360 kilocycles. Vodi jo George Marchan.

JUGOSLAVIJA za svojo rekonstrukcijo veliko potrebuje. V ta namen ji v Zed. državah pomaga organizacija The American Association for Reconstruction in Yugoslavia, Inc. Gornja slika prikazuje saboje, naložene s krampi in lopatami, ki so bili odpeljani tja v maju t. l. na parniku "Radnik".

NAŠE AKTIVNOSTI

Zbira ANNE BENIGER

V minulih dneh so nam poslali nove naročnine zastopniki Joseph Jež, Warren, O.; Louis Barborich, Milwaukee, Wis.; Frank Cvetan, Johnstown, Pa.; Anton Zornik, Herminie, Pa.; Joseph Oblak, Chicago.

Ena izmed teh je bila za rokajka v Jugoslaviji. V zvezi s tem želimo znova poudariti, da je naročnina za v stari kraj \$3.50 na leto. In naj znova citiramo iz pisma tiskovnega urada slovenske vlade... "naj brez skrbi naši rokaji v Ameriki naročajo sorodnike na Proletarca in Ameriški družinski koleदार."

Tu omenjeno pismo je bilo v Proletarcu priobčeno v izdaji z dne 14. maja.

Drugi zastopniki in prijatelji lista, ki so se potrudili kolektirati potekle naročnine in poslali vsote zanje, so bili John Krebel in Frank Barbič, Cleveland, O.; Alois Ocepek, Barberton, Ohio; Anton Udovich, La Salle, Ill.; John Teran, Ely, in Max Martz, Buhl, Minn.; Louis Malenšek, Pueblo, Colo.; Anton Shular, Arma, Kans.; John Pečnik, Fontana, Calif.; Frank Sodnik in Frank Udovich, Chicago; Jos. Koršič, Detroit.

Naročniki, ki so obnovili list za celo leto in dodali k naročnini \$2 vsaki, so: Katarina Stimac, Detroit, Mich.; Mike Mentte, Oglesby, Ill.; Anton Cvetan, Enon Valley, Pa.; John Tancek, Youngstown, O.; Ignatz Hainrihar in Jože Košiček, Berwyn, Illinois.

Obnovitev naročnine ter po \$1 v tiskovni sklad sta poslala Jack Yert, West Middlesex, Pa., in Frank Sasek, E. Helena, Montana.

Joseph Ovca iz Springfielda piše: "Priloženo pošiljam štiri letne naročnine za Proletarca. Smo malo pozni — zaradi zaposlenosti, kakor ste vi obremenjeni z raznimi posli v uradu. Poročam tudi, da smo na zadnji klubovi seji razpravljali glede njegovega obstanka. Vsi smo bili zato, da klub še obdržimo. Kajti dokler ne bo socializma, ne bo ne mira, ne socialne zaščite za delovno ljudstvo. Pa naj pride socializem pod kakršno koli označbo, kajti priti mora. Na naši prvomajski proslavi se je zbralo le nekaj oseb, zato, da ohranimo tradicijo. Posebne priredbe nismo imeli, le mal družabni sestanek. Imeli smo \$9 prebitka, ki ga dobi Proletarec. S. John Goršek je rekel, da je poslal vabilo za na ta sestanek v Proletarca, pa ni bilo objavljeno. Se je moralo pač izgubiti. V tiskovni sklad lista so tudi prispevali, po \$1 Louis Aidich, John Goršek, st., John Goršek, ml., Julia Krmelj in Julia Filipich.

Popust od naročnin, ki jih pošiljam, pustim listu, torej skupno za naročnine \$12 in v tiskovni sklad \$13—skupaj \$26. Lep pozdrav vam vsem v uradu. — Joseph Ovca."

Hvala s. Josipu Ovca in dru-

Dr. John J. Zavernik PHYSICIAN and SURGEON 3724 WEST 26th STREET Tel. Crawford 2212 OFFICE HOURS: 1:30 to 4 P. M. (Except Wed., Sat. and Sun.) 6:30 to 8:30 P. M. (Except Wed., Sat. and Sun.) Res. 2219 So. Ridgeway Ave. Tel. Crawford 2446 If no answer — Call Austin 5700

NE ČAKAJTE, da prejmete drugi ali tretji opomin o potečeni naročnini. Obnovite jo čim vam poteče. S tem prihranite upravi na času in stroških, ob enem pa izvršite svojo obveznost napram listu.

BARETINCIC & SON POGREBNI ZAVOD Tel. 20-361 424 Broad Street JOHNSTOWN, PA.

Dr. John J. Zavernik PHYSICIAN and SURGEON 3724 WEST 26th STREET Tel. Crawford 2212 OFFICE HOURS: 1:30 to 4 P. M. (Except Wed., Sat. and Sun.) 6:30 to 8:30 P. M. (Except Wed., Sat. and Sun.) Res. 2219 So. Ridgeway Ave. Tel. Crawford 2446 If no answer — Call Austin 5700

Dr. John J. Zavernik PHYSICIAN and SURGEON 3724 WEST 26th STREET Tel. Crawford 2212 OFFICE HOURS: 1:30 to 4 P. M. (Except Wed., Sat. and Sun.) 6:30 to 8:30 P. M. (Except Wed., Sat. and Sun.) Res. 2219 So. Ridgeway Ave. Tel. Crawford 2446 If no answer — Call Austin 5700

Dr. John J. Zavernik PHYSICIAN and SURGEON 3724 WEST 26th STREET Tel. Crawford 2212 OFFICE HOURS: 1:30 to 4 P. M. (Except Wed., Sat. and Sun.) 6:30 to 8:30 P. M. (Except Wed., Sat. and Sun.) Res. 2219 So. Ridgeway Ave. Tel. Crawford 2446 If no answer — Call Austin 5700

Dr. John J. Zavernik PHYSICIAN and SURGEON 3724 WEST 26th STREET Tel. Crawford 2212 OFFICE HOURS: 1:30 to 4 P. M. (Except Wed., Sat. and Sun.) 6:30 to 8:30 P. M. (Except Wed., Sat. and Sun.) Res. 2219 So. Ridgeway Ave. Tel. Crawford 2446 If no answer — Call Austin 5700

OTOK GREENLAND, KI GA ŽELE ZED. DRŽAVE ZA SVOJO VOJNO BAZO

Napisal Pavle Kunaver

Ako odpreš zemljevid Severne Amerike, boš našel na njeni severovzhodni strani otok Greenland. Ta otok je največji na zemlji in meri 2,300,000 kvadratnih kilometrov, torej devetkrat več kakor Jugoslavija. Medtem ko šteje ta že nad 15 milijonov prebivalcev, živi na Grenlandu le okoli 16 tisoč Eskimov in nekaj Evropejcev. To pa ni čudno, kajti Grenland leži izredno neugodno; na vzhodni strani ga obliha mrzli tok, ki prinaša od severnega tečaja take množine ledenih plošč in gora, da se ladje ob neugodnih letih niti toliko ne morejo približati vzhodnemu delu otoka, da bi mogli videti njegove mestoma nad 300 metrov visoke gore. Severna lega otoka in pa mrzli tok sta torej vzrok, da je ta otok nekaj izrednega. Pokrit je namreč z ledeno ploščo, nad 2300 km dolgo in do 1200 km široko ter do 2000 metrov debelo. Le na ozki morski obali gledajo iz ledenikov visoke gore, povsod pa se zadržujejo v notranjost globoki zalivi in fjordi.

Ta v resnici bela dežela je dobila svoje ime Grenland, po naše Zelena dežela, ker so prvi naseljenci iz Evrope, divji in bojevit Normani, pristali na južnem delu dežele, kjer je obala res mestoma pokrita z bujno travo in kjer rastejo celo prilikave breze ter vrbe. Tudi na zapadni strani je obala na številnih krajih zelena.

Redki prebivalci te dežele so Eskimi, ki žive od lova na tuljnje, ribe in ptice. Eskimi morejo vzdržati v tej deželi, kjer večji del leta vlada mraz, le zato, ker so se privadili posebnemu življenju. Zive le od mesa in maščobe, kar s slastjo surovo uživajo. Tuljnjeva mast jim daje poleg naizdatnejše hrane tudi kurjavo in svečavo, koža pa odlično obleko in obuvene.

Grenlandijo so številni raziskovalci že dobro raziskali; ugotovili so zanimivo dejstvo, da biva zaradi ugodnejših razmer pretežni del prebivalstva na zapadni strani otoka, na jugovzhodni strani pa, kjer je na nekaterih krajih tudi izredno mnogo živali, pa komaj nekaj stotin. Našli pa so, posebno proti severu silno mnogo grobišč in razpadlih naselbin. Više na severu niso na vzhodni obali srečali nobenega človeka. Kar tesno je raziskovalcem, ko še danes zaporedoma odkrivajo sredi najugodnejših lovišč podrite kamenite kolibe, shrambe za meso, pasti, staro kamenito orodje in drugo. Vse je v takem stanju, da bo to za udeležence res užitek polna prireditev.

Spominski dan (Memorial Day) pade letos na petek 30. maja. Torej bo to za mnoge toliko bolj podaljšan week-end. Za marsikoga pa bodo ti dnevi delo na Sansovi konvenciji v Clevelandu. Delegatom in drugim udeležencem želimo čimveč uspeha.

Millijone ljudi obične na Spominski dan grobove svojih dragih. V Chicago bo imela na ta dan svojo običajno svečanost v spomin pokojnikom federacija SNPJ. Vršila se bo na sekciji SNPJ, Woodlawn Cemetery.

Človek z znanjem, a brez energije, je kakor lepo opremljena hiša, a brez stanovalcev. —John Sterling.

Najcenejše blago na svetu sta danes: človeško meso in človeška kri. —Eugene V. Debs.

Lakote se Eskimom zaenkrat ni bati, ker imajo stalno zalogo živil in vsako leto poskuša do njih ladja iz Danske z novimi živali, odvažajo pa kože divjih živali. Zaloga živil pa morajo biti pripravljene, ker se pripeti, da se več let zaporedoma nakopiči v mrzlem toku ob Grenlandiji (Konec na 5. strani.)

ZA LIGNE TISKOVINE VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO OBRNITE NA UNLJSKO TISKARNO

ADRIA PRINTING CO. Tel. MOHAWK 4707 1838 N. HALSTED ST. CHICAGO 14, ILL. PROLETAREC SE TISKA PRI NAS

ADRIA PRINTING CO. Tel. MOHAWK 4707 1838 N. HALSTED ST. CHICAGO 14, ILL. PROLETAREC SE TISKA PRI NAS

Položaj Jugoslavije v njeni notranji in vnanji politiki

Titov govor v skupščini federativne Jugoslavije

(Nadaljevanje.)

Ta dvoletnost te kampanje, ki je v tesni zvezi z izjavami nekaterih uradnih krogov, je jasna in se vidi, da je tendenciozna in da hoče škodovati naši državi. Na eni strani so odklonili pomoč naši državi, na drugi pa tarnajo kako strašno trpi naša država in kako ji grozi katastrofa. Kaj je na stvari?

Tovariši! Jugoslovanska vlada oziroma zunanje ministrstvo je po ministrovem pomočniku zahtevalo od ameriškega odpravnikarja poslov, naj pošilja stvarna poročila ameriški vladi in naj sporoči, da se v Jugoslaviji zares čuti potreba za pomoč v žitu.

Ničesar drugega ni zahtevala. Stori la ni nikakega oficialnega koraka. Mi res potrebujemo žito, ker smo imeli dve leti zaporedoma sušo, ker so zlasti najbolj pasivni kraji kot n. pr. Lik, Kordun, Crna gora, Bosna in Hercegovina, pa tudi mnogi drugi kraji ostali čisto brez vsega, tako da moramo danes napeti vse sile, da prehranimo to prebivalstvo. Po zunanem ministrstvu smo dali vedeti zaveznikom, da ne prosimo na koleh pomoči, ampak da prosimo pomoči, ker imamo pravico do pomoči, ker imamo pravico na žito.

Če dajejo pomoč Nemčiji, Avstriji in drugim državam, ki so bile v vojni proti nam in zaveznikom, zakaj ne bi imeli mi pravice na to pomoč? Toda oni so to našo zahtevo spremenili v propagando, češ da smo padli na kolena, da jugoslovanska vlada nima sposobnosti, ker je pripeljala ljudstvo zaradi lakote na rob propada. S tem želi podkopati naš ugled v inozemstvu in dokazati, da Jugoslavija ni konsolidirana in solidna država, z eno besedo, da jih rabimo, in če mi pristanemo na to, da bodo (oni) naši varuhi, da nam bodo dali 200 tisoč ton žita. Toda mi, tovariši, nočemo varuhov.

Storili smo vse, kar je bilo v naši moči, da v naši državi nihče ne bo umrl od lakote. Tudi danes se trudimo, ko zahtevamo žita pri tistih, ki ga imajo, da bi ga dali tistim, ki ga nimajo. Če bodo pri tem pokazali nerazumevanje ali zlobno nasprotovanje, sem prepričan, tovariši poslanci, da bo vse naše pošteno ljudstvo odobrilo tudi naše najostrejšje ukrepe proti tistim, ki bi nas skušali v teh težkih dneh ovirati.

Kakor sem že rekel, nas obrekujejo, da izvažamo živež. Konkretno pravijo, da smo darovali 20.000 ton pšenice in koruze Rumuniji in 10.000 ton Albaniji. Tovariši, kaj je na stvari? Ko je bilo lanske jeseni vsemu svetu pa tudi nam znano, da je v Rumuniji težko in kritično stanje, da so kraji, kjer je ljudstvo v nevarnosti, da pomre od lakote, tedaj je prišel k meni sekretar rumunske vlade in me naprosil, da bi pomagal Rumuniji in da bi ji posodili. Rekel sem mu, da ne moremo prodajati in da tudi ne moremo podariti, ker tudi sami nimamo; če pa bi vsaj nekaj imeli, bi rade volje podarili, ne pa prodali. Rekel sem mu, da bomo posodili Rumuniji, čeprav sami potrebujemo. S tem se je popolnoma strinjal in rekel, da bo to za Rumunijo resna pomoč, če v decembru ne bo prišlo do lakote. In res smo Rumuniji posodili 20.000 ton pšenice in koruze. Sedaj vodijo v inozemstvu kampanjo, češ, da mi izvažamo žito in zakaj naj bi nam potem oni dali žito. Torej človekoljubno, prijateljsko in najbolj človeško gesto naše vlade izrabljajo reaktorji proti nam tudi v naši državi, češ, da mi razpisno gospodarimo tudi na zunanji in

na svetu. O tem govorim na tem mestu zato, da se bo vedelo, kakaj se gre, da se bo vedelo, odkod nasenkrat taka skrb ameriških uradnih krogov za Grčijo in Turčijo, zakaj tako sovraživo teh krogov nasproti grškim demokracijskim silam.

Tovariši poslanci! Reaktorji na zapadu navadno govorijo o dveh blokih: o zapadnem in vzhodnem. To govore tisti, ki si žele vojne; če bi ta njihova trditve postala resnica, bi bila nevarnost vojne trajna, ker imajo bloki v sebi tako nevarnost. Toda danes si moramo z vsemi silami prizadevati, da se te želje reaktorjarnih vojnih hujskačev ne bodo uresničile. Danes sta na svetu dve fronti. Nevarna, čeprav maloštevilna fronta imperialističnih vojnih hujskačev in velikanska fronta narodov v vseh državah, ki si žele miru. Tej fronti pripada nepremagljiva Sovjetska zveza, tej fronti pripada nova Jugoslavija, Poljska, Čehoslovaka, Rumunija, Bolgarija, Albanija, demokratične sile Grčije, Madžarske, tej fronti pripada velikanska večina narodov Amerike, Anglije, Francije, Italije in vseh ostalih držav ne samo v Evropi, temveč tudi na vsem svetu.

Neprestana budnost in razkrinkavanje vseh izzivačev, vojnih hujskačev in raznih imperialističnih manevrov je najboljša in najučinkovitejša oblika boja za utrditev miru na svetu.

Jugoslavija bo ostala tudi še nadalje zvesta dosedajni liniji v svojem boju za utrditev miru in tesnega sodelovanja z vsemi državami, ki so pripravljene sprejeti to sodelovanje, ker sem prepričan, da boste to odobrili vi, ljudski poslanci, in vsi naši narodi.

V popolnem skladu s prizadevanjem za vsestranskim sodelovanjem je bilo delo vlade FLRJ v preteklem razdobju, prav to pa velja tudi za prihodnje razdobje. Hočemo poleg političnih in kulturnih odnosov navezati tudi najboljše in kar mogoče najtesnejše gospodarske odnose z vsemi državami, ki si to žele in ki so prijateljsko razpoložene nasproti novi Jugoslaviji. To velja v prvi vrsti o odnosih z sosednimi državami. Pri tem svojem prizadevanju je vlada dosegla že lepe uspehe, ki so neprecenljive vrednosti za izgraditev in miren razvoj naše države. Kakor že znano, je vlada 1945 sklenila pogodbo o prijateljstvu in vzajemni pomoči s Sovjetsko zvezo, take pogodbe pa je sklenila 1946 tudi z republikama Poljsko in Čehoslovako in končno z republiko Albanijo. Razen trgovinskih pogodb in kulturnih konvencij je vlada sklenila tudi pogodbe o tesnem ekonomskem sodelovanju s SZ in Albanijo. To ekonomsko sodelovanje ima v načrtu ustanoviti

Poppyseed Grinders from CZECHOSLOVAKIA

3.95

MACH. IMPORTERS 3720 W. 26th Street ROC. 0808

Phone or Mail Orders Accepted

C. MILLER and SAVE MONEY Complete Heating Plants

STOKERS • OIL BURNERS BOILERS • FURNACES

MONROE 3387-88

Write Today for Your Tube, Only \$1.00, Address Gum Gripper, Inc., Dept. A, 127 N. Dearborn St., Chicago 2, Ill.

Amazing New Dentist's Discovery Makes Loose Dental Plates Feel Like Having Your Own Natural Teeth Again. Perfect for Upper and Lower Dentures.

NOT A PASTE OF POWDER THAT WASHES AWAY EACH DAY

GUM GRIPPER is a safe, sanitary plastic reliner that lasts for as long as 6 months. Easy to apply at home—just squeeze "GUM GRIPPER" on your dental plate, and put it in your mouth where it sets quickly. Over 750,000 tubes sold on MONEX-BACK GUARANTEE. Only \$1.00.

Write Today for Your Tube, Only \$1.00, Address Gum Gripper, Inc., Dept. A, 127 N. Dearborn St., Chicago 2, Ill.

vitev skupnih podjetij, od katerih so s SZ še sklenjene pogodbe o skupni donavski družbi za plovo in za letalski promet. V teku so pogajanja za ustanovitev drugih družb s SZ. Z Albanijo smo ustanovili že celo vrsto skupnih družb kot n. pr. skupno družbo za nafto, za pomorsko plovo, za gradnjo železnice itd. Poleg tega je zelo važen sporazum z Albanijo o izenačenju valut in o ukinitvi carinskih meja med našima državama.

S Čehoslovako smo sklenili zelo obsežno trgovinsko pogodbo, ki je po svojem obsegu in značaju zelo važna za gospodarsko sodelovanje med našima državama. Podobne pogodbe bomo te dni sklenili tudi z nekaterimi drugimi državami kakor n. pr. z Madžarsko in drugimi. Imamo pogodbo s Poljsko, v teku pa so pogajanja za nove še večje izmenjave blaga.

Z bratsko Bolgarijo redno izmenjavamo blago, pred nekaj dnevi pa je bila sklenjena tudi nova trgovinska pogodba. Da doslej še ni bila sklenjena z Bolgarijo pogodba o vzajemni pomoči in prijateljstvu, ni ne naša krivda ne krivda bolgarske vlade, ampak nas je pri tem oviral položaj, v katerem je bila Bolgarija zaradi mirovnih pogajanj v Parizu. Sedaj pa ni nobene ovire več in v najkrajšem času se bodo naši odnosi z Bolgarijo še poglobili in okrepiji tako, kakor narekuje to korist narodov obeh naših držav.

Poleg poprej navedenih držav, s katerimi imamo krepke ekonomske in politične vezi, moram omeniti še sosedno Rumunijo, s katero imamo ne samo zelo dobre politične odnose, ampak tudi pogodbo o izmenjavi blaga.

Nadalje imamo sporazume s Francijo o izmenjavi blaga in plačilni sporazum, s Holandijo sporazum o izmenjavi blaga in izplačilni sporazum, z Belgijo o izmenjavi blaga in izplačilni sporazum, s Švicco sporazum o izmenjavi blaga in izplačilni sporazum.

Vlada je sedaj v pogajanjih z nekaterimi drugimi državami za sklenitev trgovinskih sporazumov. Zlasti moram poudariti važnost trgovinskih odnosov s Švedsko itd. Pogajanja gredo h koncu tudi z Italijo.

Vlada FLRJ se bo prizadevala, da bo obnovila normalne trgovinske odnose tudi z vsemi drugimi državami, ki si to žele, če bo to v interesu naše ekonomije in če bodo možnosti za izpolnjevanje naših obveznosti. Iz vsega tega se torej vidi, da so bile zastopne vse zlobne želje nekaterih reaktorjev, da bi Jugoslavijo ne samo politično, ampak tudi ekonomsko izolirali in onemogočili njeno izgraditev, da bi onemogočili njen razcvit.

Mislim, da je zelo važno, če poudarim dejstvo, da je vlada v zvezi s petletnim planom naročila v nekaterih državah razne stroje za elektrifikacijo in industrializacijo države in sicer za mnogo milijard dinarjev. S tem smo prevzeli naše velike obveznosti, ki zahtevajo velike napore, ker bomo le malo tega plačali z devizami, pač pa bomo prevzete obveznosti plačevali na podlagi kompenzacije z našimi proizvodi in surovinami. Kakšen pomen ima to? To pomeni, da moramo napeti skrajne sile, da bomo imeli dovolj surovin in proizvodov za izvoz oziroma za plačevanje strojev, ki jih rabimo; to pomeni, da bomo morali zelo varčevati in racionalno

Misc. for Sale

RESTAURANT EQUIPMENT for Sale: Steam table, water cooler, 17 stools, meat grinder, working table, gas tank, dishes. Must be sold complete. Call COL. 2361

COMPLETE FIXTURES for 4 chair barber shop. Now in storage; reasonable. Call E. H. Dame GLENVIEW 1376-M

'36 CADILLAC 4-door sedan; very good tires; recent valve job. Best Offer. DES PLAINES 821W

Misc. Wanted

HOUSEHOLD APPLIANCES WANTED Refrigerators, any make, in any condition. Will pay SPOT CASH for same. NORTH SHERIDAN REFRIGERATION CO. 928-30 W. Sheridan DIV. 0135

uporabljati vse tiste produkte in surovine, ki jih izvažamo zaradi kompenzacije za stroje; to pomeni, da se bomo morali v prvih letih izvajanja petletnega plana marsičemu odreči, da bi kar najhitreje uresničili to, za čemer stremimo, to je, da ustvarimo napredno in bogato novo Jugoslavijo.

Če pogledamo povojno bilanco našega izvoza in uvoza, je njena slika v odstotkih, če vzamemo za podlago kot 100% leto 1945, sledeča:

Uvoz: Leto 1945 100%, leto 1946 se je dvignil na 149%; leto 1947 (do 20. marca, torej nekaj manj kot dva in pol meseca) 107%, v primeri z vsem letom 1945 znaša okoli 450%.

Izvoz: Leto 1945 100%, leto 1946 se je dvignil na 550.1%; leto 1947 (do 20. marca, torej dva in pol meseca) 146.9%, v primeri z vsem letom 1945 znaša nad 760%. Torej zelo hitro in rapidno raste ta naš izvoz in uvoz. To pomeni, da pri naših proizvodnih vedno bolj napreduje.

Kaj nam to dokazuje? To dokazuje, da naš uvoz in izvoz stalno in hitro naraščata, zlasti pa bo to naraščanje še večje in močnejše v procesu izvajanja našega petletnega plana. Toda poudariti moram, da to ne gre vse prav gladko, kakor se zdi, moram pa na tem mestu opozoriti tudi na nekatere slabe strani naše zunanje trgovine. V prvi vrsti zaradi velike tehnične zaostalosti naših rudnikov in mnogih tovarn in nizke produktivnosti dela so lastne cene za naše proizvode, surovine in druge višje od svetovnih cen, nekatere pa so višje tudi za proizvode iste vrste. To velja zlasti za baker in nekatere druge artikole, ki so med glavnimi artikli izvoza. Zato moramo mi iz posebnega fonda, ki ga v ta namen snujemo v naši državi, na račun drugih proizvodov kriti diferenco v primeri s svetovnimi cenami, samo da bi lahko uvozili in plačali proizvode, ki so nam nujno potrebni, ker moramo izvažati po svetovnih cenah, naši stroški proizvodnje pa so višji od svetovnih cen. To pomeni, da imamo poseben fond, s katerim vršimo egalizacijo. Potrebno je, da se pri nas tehnična sredstva za pridobivanje teh rud izpopolnijo in da se dvigne produktivnost dela. Razen tega je naša zunanja trgovina preveč počasna in neokretna, zlasti v njeni notranji organizaciji za hitro zbiranje in izsleditev ti-

Real Estate

HOUSE FOR SALE By owner. 2 story frame; two (2); five (5) room flats; enclosed porch; hot water first floor; two (2) car garage. \$5,000 cash, balance like rent. Property at 2624 N. Mason ave. For appointment phone MERIMAC 3456 or MERIMAC 2523.

OAK LAWN: 5 room, 1 story frame dream home; combination living and dining room, completely carpeted. Natural fire place; cabinet kitchen; stove and refrigerator; hot water heat; lot 60x125; side drive; 1-car garage. Well landscaped; 6 yrs. old. \$11,500 and many other good buys. HILLTOP 1415.

LOT 61x125 with concrete foundation for 5 room house; located on Wolf Rd., 1/2 mile north of North Ave. Private party will sell for best offer. STANLEY 3493

MAYWOOD: Frame 2 flat; 4-4; 1 apt. avail. July 1. Choice of either 1st floor no rest ceiling; 2nd floor \$45; 2 block to bus, 3 blk. to "L"; and schools; auto. oil ht.; gar.; storm windows and screens; oak floors, etc.; A-1 cond. Price \$10,990. By owner. 1617 S. 9th Ave. Phone Maywood 8060 for appointment.

COTTAGE: 3 rms. and bath; in rear of lot. Insulated, hardwood floor; venetian blinds; automatic gas hot water heater; cabinet kitchen; 44% ft. lot. New 2-car garage. Full price \$4,000. Immediate possession. 7245 S. Greenwood, Butterfield 3541. Owner.

ARLINGTON HEIGHTS 1/2 acre in built-up community; ideal for home, garden and chickens. Price \$600. Owner. EDGEWATER 6854

BELLWOOD 5-rm. brk. duplex; full basement; furn. ht.; aluminum stn. windows; cabinet kitchen. 4216 Oak St., or NEVADA 6137. Oowner.

8 APTS.: 4 rooms each; 2 story brick. 5251 W. Ferdinand (59th north). Income \$4,200 year; high grade building in best West side district. Price \$31,500; \$10,000 down.

JOHN S. CLARK & SON 211 S. Cleveo AUSTIN 6634

JUNE 10 possession—5 room brick cottage; furn. room; clean; good condition; fruit trees; furnace heat; price \$2,500, cash \$2,500; owner. 4504 W. 15th St. CRAWFORD 2536 after 7 P.M.

BEAUTY SHOP in apartment hotel in Woodlawn. Good Business. Reasonable. BUTTERFIELD 3426 or DOR. 4633

BEAUTY SHOP West on Fullerton Ave. \$1,500 CAPITOL 1922

VARIETY STORE Elmwood Park - Variety Store for Sale - Good Business Location. \$5,000 ELMWOOD PARK 2273

WOMEN - GIRLS - HOUSEWIVES Full or Part Time VAL LO WILL STORES No experience necessary - \$6.00 a day while learning - Rapid Advancement. Apply Personnel Office 327 HOWARD ST., EVANSTON Hollywood 2825

WE NEED Exper. Marker & Press Operator Good permanent position; good sal. and very fine working conditions. Apply and See Miss Goehl STANDARD LAUNDRY 1824 S. Wabash Ave.

MAN TO LEARN FINANCE BUSINESS Become an executive. Learn while you earn. Expanding national organization offers excellent salary. Car allowance, 2 wks. vacation with pay. Free Profit Sharing plan, finest working conditions. Exc. future. Age 23 to 32. High school grad. Must have car. Mercury Corporation, Rm. 803, 11 S. LaSalle St., State 4462.

stega, kar lahko izvozimo, nato v propagandi in spretnosti klasiranja naših proizvodov. Z drugimi besedami, nismo se še naučili trgovati, in sicer hitro in dobro trgovati.

Iz vsega navedenega je jasno, da rabimo mi za zamenjavo v inozemstvu, za stroje in drugo več rud in cenejših rud: bakra, svinca, boksita, železne rude, premoga itd. Prav tako pa rabimo tudi več kmetijskih pridelkov: več tobaka, pšenice, koruze, konoplje, živine in drugih pridelkov, ki bi jih morali mi izvažati, če bi jih imeli več, kakor pa jih rabimo doma.

Da bi torej odstranili našo tehnično zaostalost, moramo najprej storiti velikanske napore, ki bodo v prvih letih petletke najtežji, nato pa postopoma vedno lažji in lažji v procesu industrializacije in elektrifikacije naše države, v procesu dvigovanja našega kmetijstva na višjo stopnjo iz ekstenzivnega na intenzivni način obdelovanja. Zaradi vsega tega imajo naši trgovinski in ekonomski odnosi z inozemstvom velik pomen, hkrati pa tirjajo od nas tudi velike napore, da bi izpolnili svoje obveznosti do držav, od katerih moramo dobiti razne stroje in nekatere surovine ter mnoge druge predmete.

Kljub vsem težavam, ki sem jih zgoraj navedel, je to samo majhen del; naša država koraka vztrajno naprej v svojem izgrajevanju in doseganju obudovanja vredne uspehe zaradi globoke vere naših narodov v to, da smo na pravi poti, zaradi požrtvovalnega dela, širokih delovnih množic po mestih in na deželi, zlasti pa naše mlade generacije. Zaradi požrtvovalnega in vztrajnega dela naših ljudi na polju, v tovarnah, na cestah in novih železnikih trasah, v rudnikih in pri gradnjah smo

Business Opportunities

GROCERY - MEAT MARKET Fruits - Vegetables 3109 West Roosevelt Road NEVADA 7677 Ask for Tony

ICE BUSINESS Retail - South 5500 Includes '31 1/2-ton Ford Equipment REPUBLIC 4526

RECORD SHOP Large Stock - 2 Booths Only Record Outlet in Community of 6,000 30 Minutes from Chicago GENEVA 4445

TAVERN and BUILDING Best Buy in Chicago West Side - Casper ELMHURST 343

HAMBURGER and SHORT ORDER RESTAURANT Seating capacity, 33. Good going business. Selling account of illness. Good transient and neighborhood trade. FAI. 7171 STEWART 9407

FRUIT JUICE ROUTE AND TRUCK Truck in excellent condition. Route with company established 18 years. Profitable business. VINCENNES 4347 Mr. Browa

MILLINERY and LINGERIE SHOP in good location. Must sell account of illness. Will sacrifice. Reasonable. CORNELIA 1748

DON'T MISS THIS BARGAIN Florist Shop - Excellent S.S. location; good going business; rent \$50, 3 year lease. Priced reasonably for quick sale. \$31,000. RADCLIFFE 9838 or Phone B. I. 4896Y2

EXCELLENT OPPORTUNITY Newstand - Good Income; priced reasonably. E. 79th and Eberhart. STEWART 7019 after 1

BEAUTY SHOP in apartment hotel in Woodlawn. Good Business. Reasonable. BUTTERFIELD 3426 or DOR. 4633

BEAUTY SHOP West on Fullerton Ave. \$1,500 CAPITOL 1922

VARIETY STORE Elmwood Park - Variety Store for Sale - Good Business Location. \$5,000 ELMWOOD PARK 2273

WOMEN - GIRLS - HOUSEWIVES Full or Part Time VAL LO WILL STORES No experience necessary - \$6.00 a day while learning - Rapid Advancement. Apply Personnel Office 327 HOWARD ST., EVANSTON Hollywood 2825

WE NEED Exper. Marker & Press Operator Good permanent position; good sal. and very fine working conditions. Apply and See Miss Goehl STANDARD LAUNDRY 1824 S. Wabash Ave.

MAN TO LEARN FINANCE BUSINESS Become an executive. Learn while you earn. Expanding national organization offers excellent salary. Car allowance, 2 wks. vacation with pay. Free Profit Sharing plan, finest working conditions. Exc. future. Age 23 to 32. High school grad. Must have car. Mercury Corporation, Rm. 803, 11 S. LaSalle St., State 4462.

WOMEN - GIRLS - HOUSEWIVES Full or Part Time VAL LO WILL STORES No experience necessary - \$6.00 a day while learning - Rapid Advancement. Apply Personnel Office 327 HOWARD ST., EVANSTON Hollywood 2825

WE NEED Exper. Marker & Press Operator Good permanent position; good sal. and very fine working conditions. Apply and See Miss Goehl STANDARD LAUNDRY 1824 S. Wabash Ave.

MAN TO LEARN FINANCE BUSINESS Become an executive. Learn while you earn. Expanding national organization offers excellent salary. Car allowance, 2 wks. vacation with pay. Free Profit Sharing plan, finest working conditions. Exc. future. Age 23 to 32. High school grad. Must have car. Mercury Corporation, Rm. 803, 11 S. LaSalle St., State 4462.

lahko prepričani, da bomo premagali vse težave, ki nas še čakajo.

Ker vsi resni poznavalci razmer trdijo, da Sovjetska unija vsled svoje izmučenosti iz prejšnje vojne ne želi nove vojne, niti ni pripravljena nanjo, in ker tudi tukaj trdimo, da smo za mir, čemu ob enem toliko hujskanja in pripravljanja za oborožen konflikt z Rusijo, to mi nikakor ne gre v glavo!

SLOVENE RECORDS

10-inch records 79c COD, plus postage

- C-100 Moja baba je pijana, polka Ko pridem skozi log, valček
- C-106 Lubeck polka Planina polka
- C-110 Posladanski polka Bele rože, valček
- C-112 Tekletova tožva, valček Veseli tovariši, polka Kusar's orchestra
- C-113 Detroliška polka Dizzy day polka
- C-114 Treba in, treba ni, polka Hercegovina, waltz
- C-115 Moje ženke glas Na levo, na desno, polka
- C-116 Moje dekle Dekle, kdo bo tebe troštal Frank Yankovic and his orch.

B-003 Po zimi pa rožice ne cveto, val. Veseli lovec, polka

B-104 (Opdaj) dekle kamrico, polka Gor' ez jezero, valzer J. Pluth and his orch.

Write for free catalogue of all new SLOVENE RECORDINGS to PALANDECH'S 536 S. Clark Street, Chicago 5, Ill.

Help Wanted

POWER SEWING MACH OPERATOR Double and Single Needle Good Wages - Steady Work Apply RAILWAY CURTAIN CO. 3352 W. Grand Ave.

SEVERAL GIRLS No Experience Necessary For First Class Small Hotel Union Wages and Hours Best Working Conditions Apply HOTEL BELAIR 424 W. Diversey

PERSONNEL CLERK Young Woman Capable of Handling Records and Report Section of Personnel Dept. Previous Personnel Exp. Essential Pleasant Working Conditions 40 Hour Week Interviewing 9 to 4:30 MONSANTO CHEMICAL CO. Nicholas Rd. Dayton, Ohio

TYPIST YOUNG WOMAN for TYPING in Accounting Dept. Accuracy Essential Procedures Necessary Pleasant Working Conditions 40 Hour Week Interviewing 8:30 - 4 Monday Through Friday Apply W. E. Werder MONSANTO CHEMICAL CO. 1601 W. First St. Dayton, Ohio

P.B.X. OPERATOR Pleasant Working Conditions 40 HOUR WEEK Interviewing 9 - 4:30 Monday Thru Friday MONSANTO CHEMICAL CO. Nicholas Road Dayton, Ohio

YOUNG LADY for light house work for country home. 30 miles from Chicago. Liberal time off. Pleasant surroundings. Room - Board - Salary. Adults only. Apply WICKETT'S Diversey 2323

ELECTROMATIC TYPIST 5-Day Week Apply GRINNELL 4425 S. Western

WOMEN - GIRLS - HOUSEWIVES Full or Part Time VAL LO WILL STORES No experience necessary - \$6.00 a day while learning - Rapid Advancement. Apply Personnel Office 327 HOWARD ST., EVANSTON Hollywood 2825

WE NEED Exper. Marker & Press Operator Good permanent position; good sal. and very fine working conditions. Apply and See Miss Goehl STANDARD LAUNDRY 1824 S. Wabash Ave.

MAN TO LEARN FINANCE BUSINESS Become an executive. Learn while you earn. Expanding national organization offers excellent salary. Car allowance, 2 wks. vacation with pay. Free Profit Sharing plan, finest working conditions. Exc. future. Age 23 to 32. High school grad. Must have car. Mercury Corporation, Rm. 803, 11 S. LaSalle St., State 4462.

WOMEN - GIRLS - HOUSEWIVES Full or Part Time VAL LO WILL STORES No experience necessary - \$6.00 a day while learning - Rapid Advancement. Apply Personnel Office 327 HOWARD ST., EVANSTON Hollywood 2825

WE NEED Exper. Marker & Press Operator Good permanent position; good sal. and very fine working conditions. Apply and See Miss Goehl STANDARD LAUNDRY 1824 S. Wabash Ave.

MAN TO LEARN FINANCE BUSINESS Become an executive. Learn while you earn. Expanding national organization offers excellent salary. Car allowance, 2 wks. vacation with pay. Free Profit Sharing plan, finest working conditions. Exc. future. Age 23 to 32. High school grad. Must have car. Mercury Corporation, Rm. 803, 11 S. LaSalle St., State 4462.

WOMEN - GIRLS - HOUSEWIVES Full or Part Time VAL LO WILL STORES No experience necessary - \$6.00 a day while learning - Rapid Advancement. Apply Personnel Office 327 HOWARD ST., EVANSTON Hollywood 2825

WE NEED Exper. Marker & Press Operator Good permanent position; good sal. and very fine working conditions. Apply and See Miss Goehl STANDARD LAUNDRY 1824 S. Wabash Ave.

MAN TO LEARN FINANCE BUSINESS Become an executive. Learn while you earn. Expanding national organization offers excellent salary. Car allowance, 2 wks. vacation with pay. Free Profit Sharing plan, finest working conditions. Exc. future. Age 23 to 32. High school grad. Must have car. Mercury Corporation, Rm. 803, 11 S. LaSalle St., State 4462.

WOMEN - GIRLS - HOUSEWIVES Full or Part Time VAL LO WILL STORES No experience necessary - \$6.00 a day while learning - Rapid Advancement. Apply Personnel Office 327 HOWARD ST., EVANSTON Hollywood 2825

WE NEED Exper. Marker & Press Operator Good permanent position; good sal. and very fine working conditions. Apply and See Miss Goehl STANDARD LAUNDRY 1824 S. Wabash Ave.

MAN TO LEARN FINANCE BUSINESS Become an executive. Learn while you earn. Expanding national organization offers excellent salary. Car allowance, 2 wks. vacation with pay. Free Profit Sharing plan, finest working conditions. Exc. future. Age 23 to 32. High school grad. Must have car. Mercury Corporation, Rm. 803, 11 S. LaSalle St., State 4462.

SANS.

Ker vsi resni poznavalci razmer trdijo, da Sovjetska unija vsled svoje izmučenosti iz prejšnje vojne ne želi nove vojne, niti ni pripravljena nanjo, in ker tudi tukaj trdimo, da smo za mir, čemu ob enem toliko hujskanja in pripravljanja za oborožen konflikt z Rusijo, to mi nikakor ne gre v glavo!

SLOVENE RECORDS

10-inch records 79c COD, plus postage

- C-100 Moja baba je pijana, polka Ko pridem skozi log, valček
- C-106 Lubeck polka Planina polka
- C-110 Posladanski polka Bele rože, valček
- C-112 Tekletova tožva, valček Veseli tovariši, polka Kusar's orchestra
- C-113 Detroliška polka Dizzy day polka
- C-114 Treba in, treba ni, polka Hercegovina, waltz
- C-115 Moje ženke glas Na levo, na desno, polka
- C-116 Moje dekle Dekle, kdo bo tebe

Iz SANSovega urada

3424 W. 26th St., Chicago 23, Ill.

Zastopniki SANSa

Seznam glavnih odbornikov SANSa in delegatov, naznanjenih do 17. maja 1947, ki imajo pravico do zastopstva na drugi konvenciji.

Glavni odborniki

Louis Adamič, častni predsednik, Milford, N. J.
Dr. F. J. Kern, častni član, Cleveland, Ohio.
Etbin Kristan, predsednik, Grand Haven, Michigan.
Janko N. Rogelj, I. podpredsednik, Cleveland, Ohio.
Fred A. Vider, II. podpredsednik, Chicago, Illinois.
Mirko G. Kuhel, tajnik, Chicago, Illinois.
Vincent Cainkar, blagajnik, Chicago, Illinois.
Jacob Zupan, zapisnikar, Berwyn, Illinois.

Drugi člani izvršnega odbora

Leo Jurjovec, Chicago, Illinois.
Anton Krapenc, Chicago, Illinois.
Leopold Kushlan, Cleveland, Ohio.
Dr. Andrew Furlan, Waukegan, Illinois.
Frank Zaitz, Chicago, Illinois.
Louis Zeleznikar, predsednik nadzornega odbora, Joliet Ill.

Drugi člani nadzornega odbora

Josie Zakrajšek, Cleveland, Ohio.
Joseph Zavertnik, Englewood, N. J.

Člani širšega odbora

Anton Debevc, Sheboygan, Wis.
Joseph F. Durn, Cleveland, Ohio.
John Turk, Chicago, Illinois.
Theresa Gerzel, West Aliquippa, Pennsylvania.
Anton Horzen, La Salle, Illinois.
Anthony Jersin, Denver, Colorado.
Rev. Math. Kebe, Pittsburgh, Pennsylvania.
Frank Klun, Chisholm, Minnesota.
Helene Kušar, Berwyn, Illinois.
Katherine Krainz, Detroit, Michigan.
John Kvartich, Bridgeville, Pennsylvania.
John Pollock, Noble, Ohio.
Ludvik Mutz, New York, N. Y.
Antoninette Simič, Cleveland, Ohio (zdaj v Floridi).
Theresa Spek, St. Louis, Missouri.
Valentin Stroj, Indianapolis, Indiana.
John M. Stonich, Pueblo, Colorado.
Andrew Vidrich, Johnstown, Pennsylvania.
Anton Zbašnik, Ely, Minnesota.
Joseph Zorc, Waukegan, Illinois.

Prijavljeni delegati ter namestniki

61. podružnice
- Detroit, Mich., Mary Knes—Joseph Koršič, Martin Cetinski—Michael Glad, Jennie Urban—Louis Urban.
 - Chicago, Ill., Ludvik Katz—Frank Ceglar, Katherine Hrvatin—Joseph Arnez.
 - Pittsburgh, Pa., George Witkovich—Jos. Sneller, Matt Cvetic—Antony Tomsic.
 - Johnstown, Pa., Mary Vidmar.
 - Canton, Ohio, Josephine Odar—Frances Guna.
 - West Aliquippa, Pa., Louis Gerzel—Geo. Smrekar, Frank Strubel—Th. Gerzel.
 - Sheboygan, Wis., Frances Milostnik—Leo Milostnik.
 - Chicago, Ill., Frank Alesh—Agnese Bohinc, Frank Japich—Louis Zorko.
 - Arcadia, Kansas, John Kunstel—John Shular.
 - Sharon, Pa., Frank Kramar—Fr. Cimperman, Josephine Cjelbar—Joseph Garm.
 - Bridgeport, Ohio, John Vitez—Joe Skoff.
 - Waukegan, Ill., Albina L. Furlan.
 - Acemtonia, Pa., Alojzija Klemenčič—John Orišek, Anton Klemenčič—Jacob Pompe.
 - Cleveland, Ohio, John Centa—Anton Eppich, Karl Vrtovšnik—Anthony Meklan, Krist Stokel—Mary Zavri, Joseph Okorn—Frances Okorn, Felix Strumbelj—Mary Andolek, Jennie Skuk—Frank Hribar, Leopold Poljšak—Frank Lesar, Josephine Tratnik—Vinko Salmič, Stanko Dolenc, Josephine Petrič, Anton Wapotich, Mary Somrak, Ivanka Shiffner, John Marn, Frank Plut, Ursula Mulej, John Krebel, Joseph Šircel, John Smuk.
 - Traunik, Mich., Frank Praznik—Joe Knaus.

- Cleveland, Ohio, Anton Jankovih—Louis Petrovič, Rudolp, Liseh—Amalija Trbižan, Gertude Bokal—Angela Kalin, John Poznik—Mary Ogrin, Jos. F. Terbižan—Anton Mrak, Anton Skapin—Anton Bokal, John Zajc, Theresa Gorjane, Ivan Bostjančič, Joseph Stefančič.
- La Salle, Ill., Christine Nadvesnik—Matt Vogrich.
- Barberton, Ohio, Louis Arko—Lawrence Frank, Andrew Bombach—Anton Yakich.
- Johnstown, Pa., Frank Chuchek—Angela Lovko.
- South Chicago, Ill., Jacob Brijavec—John Bajuk, Ladislav Kuhel—Mike Zatkovich, Dr. Rudolf Zaletel—John Kosič.
- Strabane, Pa., Mary Tomšič—Frances Bartelj.
- Milwaukee, Wis., John Perme—Anna Puncer, Joe Zajc—Mary Schuler, Mary Musich, Frank Puncer, Charles Kramar, Agnes Medved.
- Brooklyn, N. Y., Frank Voje—Viktor Kobilca.
- Chicago, Ill., Philip Broyan—Anton Zupanič.
- Indianapolis, Ind., Mary Stroj—Steve Skorjanc.
- Brooklyn, N. Y., Frank Košak—Viktor Kobilca.
- Library, Pa., Jacob Dolenc—Frances Likar.
- Hermine, Pa., Anton Zornik—Andrew Bertl.
- Bridgeville, Pa., Louis Glaser—Amalija Horvat.
- Girard, Ohio, John Tancek.
- Kirkland Lake, Ontario, Canada, Anton Krajec—Nick Kuzma.
- Export, Pa., Alexander Kerly—Andrej Drinjevich.
- Euclid, Ohio, Anton Švelc—Frank Zagar, Frank Tegel—Gusti Zupanič, Ahacij Prezelj—Mary Šter.
- Detroit, Mich., Frank Modic—Albert Kirn, Albert Troha—Joseph Tehovnik.

Samostojne organizacije in ustanove

Slovenska narodna podpora, Michael Vrhovnik—Lawrence Gradišek.
Progressivne Slovenke, Cecilija Šubelj—Frances Gorshe.
Federacija društev SNPJ za zapadno Pennsilvanijo, John Terčelj—Anton Rožanc, George Smrekar—Jacob Ambrozich.
Federacija društev SNPJ za okraj Fayette in Green, Pa., Johanna Pečjak—Jacob Baloh.
Federacija društev SNPJ za okraj Westmoreland, Pa., Mary Fradel—Anton Zornik.
Federacija E. S. društev SNPJ za Zapadno Penno., Frances Likar—M. R. Kumer.
Dr. št. 106 SNPJ, Imperial, Pa., Mary Polšak—Anton Polšak.
Dr. št. 388 SNPJ, Purglove, W. Va., Rose Selak—Lawrence Selak.
Slovenska pomožna akcija za Večji New York, Anna P. Krasna—Therese Mose—Helena Kaplja.
Centralni odbor SANSa in društev v Chicagu, Milan Medveček—Franc Vider, Joseph Oblak—Philip Broyan, Anton Trojar—Franc Vidmar.
American-Slovene Day Committee v Zapadni Penni, Mary F. Prasnikar—Anton Savorn.
Istrski ameriški družabni klub, So. Chicago, Ill., Joseph Poropat—Joseph Bozich.
Pevski zbor "Slovan", Euclid, Ohio, Joseph Durjava—Frank Pozar.
Pevski zbor "Jadrin", Cleveland, Ohio, Leo Wolf.
Dramski klub "Soča", Strabane, Pa., Joseph Zupanič—Ignac Bradač.
Ivsko društvo "Slovan", Brooklyn, N. Y., Thomas Bertok—Viktor Kobilca.
Slovenski narodni dom, Indianapolis, Ind., Romald Medveček—L. Urbančič.
Slovenski delavski dom, Detroit, Mich., Joseph Kotar—Frank Modic.
Slovenski delavski dom, Collinwood, Ohio, Vincent Coff.
Slovenski društveni dom, Euclid, Ohio, Theo. Kircher—Jas. I. Rotter.
Slovenski narodni dom, Waukegan, Ill., Andrew Mozek.
List "Prosveta", Chicago, Ill., Anton Garden—Filip Godina.
List "Proletarec", Chicago, Ill., Josko Oven, Angela Zaitz.

Poleg omenjenih delegatov so društva, podružnice in druge samostojne organizacije izvolile še okrog 25 nadaljnjih delegatov, katerih imena pa še niso bila uradno sporočena v SANSov urad. Prosimo prizadete, da to store ne kameje kot do 24. maja.
Letna seja gl. odbora se prične 29. maja, konvencija pa 30. maja. Konvencija pisma in brzojavi se naj pošiljajo na SANS CONVENTION, 6411 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio.

Mirko G. Kuhel, gl. tajnik.

Račun SANSa za marec in april 1947

Bilanca dne 28. februarja 1947	\$ 2,624.47
Dohodki za SANSov upravni sklad	
2, Chicago, Ill.	15.00
7, Little Falls, N. Y.	12.05
8, W. Newton, Pa.	14.40
10, Canton, Ohio	2.50
12, W. Aliquippa, Pa.	12.45
15, Springfield, Ill.	2.55
17, Uniontown, Pa.	9.40
18, Sheboygan, Wis.	2.00
24, Virden, Ill.	7.39
25, Chicago, Ill.	112.00
27, Arcadia, Kans.	2.00
28, Conemaugh, Pa.	5.00
30, Sharon, Pa.	8.25
33, Bridgeport, O.	11.80
35, Gary, Indiana	3.00
36, Waukegan-North Chicago Ill.	16.00
39, Cleveland, O.	400.00
41, Fontana, Calif.	22.00
44, Traunik, Mich.	12.20
45, Sheboygan, Wis.	5.05
46, Brooklyn, N. Y.	61.60
48, Cleveland, O.	45.00
54, So. Chicago, Ill.	13.15
55, Strabane, Pa.	5.00
59, Brooklyn, N. Y.	28.00
66, Library, Pa.	3.00
69, New York, N. Y.	68.00
73, Hermine, Pa.	4.75
84, New York, N. Y.	23.50
86, Elizabeth, N. J.	4.00
91, Chisholm, Minn.	23.00
92, St. Michael, Pa.	8.00
94, Hostetter, Pa.	26.00
96, Auburn, Ill.	32.12
106, Euclid, O.	20.00
108, Detroit, Mich.	10.00
109, Pueblo, Colo.	2.00
Dramski klub "Soča", Strabane, Pa.	60.00
Fred A. Vider, Chicago	10.00
American-Slav Congress za vstopnice	3.00
Za knjige in revije	84.75
Rezno	1.58
	\$ 1,211.44
	\$ 3,835.91

Dohodninski davek od plač	31.20
Filmi	439.90
Ameriški hrvatski narodni kongres	50.00
Seja eksekutive SANSa in ZOJSA	249.50
Zapisnik	10.00
Razno	5.16
Skupni izdatki iz upravnega sklada	\$ 1,378.76
Bančna bilanca dne 30. aprila 1947	\$2,447.33
Ročna blagajna dne 30. aprila 1947	9.82 2,457.15
	\$ 3,835.91
Sklad otroške bolnice	
Bilanca 30. aprila 1947	\$123,497.08
Dohodki v marcu	543.13
Dohodki v aprilu	536.50
Skupaj	\$124,576.71
Obljubljena vsota (Pledges)	33,000.00
	\$157,576.71

Mirko G. Kuhel, gl. tajnik.
Vincent Cainkar, blagajnik.

Neverjetno toda resnično

Po daljšem molku se zopet oglašim. Precej časa se nisem mogel udeležiti zborovanj zaradi slabega zdravja, ampak zasledoval pa sem vse dopise in tudi dobivam pisma iz starega kraja, eni so veselega značaja, drugi so pa žalostni. Minilo je že dve leti, odkar je vojska končala in v Jugoslaviji je prišla demokratična in svobodna vlada. Iz pisem je razvidno, da je svobodna in demokratična, ampak ni pa enakopravnosti. Torej mislim malo opisati vsebino poročil od ljudi, ki so bili prisiljeni že v imenu vere in Boga, in na ta način so postali nesrečni grešniki. Jaz bi rekel, oprostito jim, saj niso vedeli kaj delajo, nekateri so pa bili prisiljeni od okupatorja in bajonetov. Saj če je človek samo mislil in nič rekel, so ga že poslali v jetnišnico in mučili do smrti, a druge, kateri so govorili, so pa obešali. Tretji, ki so se zavedli o pravem času, da jim vera in okupator ne bo pomagal do svobode, so stili k tisti stranki, ki se je borila za svobodo naroda, in ti so danes na položajih in zavidajo tiste, ki so bili za-

peljani in prisiljeni delovati za vero in okupatorja, čeprav niso vedeli, kaj delajo.
Torej moja prošnja na glavni odbor SANSa in delegate druge konvencije bi bila, če je le mogoče, da delujete v tem smislu z jugoslovansko vlado, da ti zapeljanci dobijo enakopravnost in svobodo. Jaz mislim, da je to želja vsega slovenskega naroda v Ameriki. Vojska je pač nesreča in z njo je nesrečen ves narod. Edino le z enakopravnostjo in ljubeznijo do bližnjega bo postala Jugoslavija srečna in močna. — Kot član SANSa in začetnik politične akcije je moja želja, da se o tem kaj ukrene in da se ta zavistnost olajša in postane bratstvo in slova v naši domovini Sloveniji.
S pozdravom,
Andro Spolar, član štev. 25 SANSa, N. R. R. Algonquin, Ill.

Anglija si išče novo vlogo v svetovni zgodovini

(Nadaljevanje s I. strani.)
Dvojne smeri v delavski stranki
Delavska stranka ima neoporečno v sedanjih zbornici večino, ki pa ni enotna. Okrog sto poslancev se pritožuje, da večina (delavske stranke) vse preveč sledi politiki ameriškega imperializma in s tem služi kapitalizmu Zed. državi.
Izdali so brošuro z naslovom "Stojmo na levi", v kateri grajajo ne samo svoje lastno vodstvo temveč tudi Moskvo. Kajti angleški laboriti — tudi ako so še tolikšni levičarji — so za svojo državo v prvi vrsti. Vendar pa v nji grajajo vlado zato, ker se je zapletla vse preveč — po njihovem mnenju — za služkinjo vnanji politiki ameriške vlade.
Levica zahteva res delavsko politiko
Brošura, "Keep Left", ki jo

je podpisalo 15 poslancev delavske stranke, poudarja med drugim, da bo delavska stranka zaigrala svojo vlogo, ako se bo v svoji nevolji do Sovj. unije oslanjala na Trumanu in se s tem zamrežila v ameriški kapitalizem. A ravno tako narobe bi bilo, če se bi tebi nič meni nič naslonila na Moskvo. Anglija naj bo torej to kar je bila v prošlosti, dežela ravnotežja.
To se pravi, gre naj na tisto stran tehtnice, ki je najlaglja, zato da nasprotno odvaga. Ne sme pa postati le priredek kake velesile, kot se sedaj dogaja.
Torej na podlagi zahtev levice naj Anglija začne tudi mednarodno s striktno socialistično politiko.

Odgovor vlade

Vlada je na to odgovorila s svojo brošuro, v kateri zatrjuje, da ne uganja politiko sile temveč da deluje edino za mir.
Napisal jo je — ali pa vsaj odobrili minister vnanjih zadev Ernest Bevin. Priznava, da sta Anglija in USA v zvezi, toda ne v namenu kovati novo vojno pač pa svet ekonomsko urediti tako, da bo sedanje stanje prešlo iz negotovosti v blagostanje za vse.
Anglija ima lahko posredovalno vlogo
Anglija ima v tej situaciji možnost posredovati med Sovjetsko unijo in Zed. državami, in baš to je sedaj njena najbolj zgodovinska naloga. Sedanja angleška vlada je za socializem, ameriška vlada je proti njemu. Ampak ameriško vlado se lahko prepriča, da naj oba ekonomska sistema delujeta po demokratičnih poteh na način, da se ljudstvom pomaga do več kruha. Da se jih izmota iz lakote, v kakršni so sedaj. In pa da naj se organizacijo združenih narodov toliko utrdi, da bo res avtoriteta, ne samo firma.

Otok Greenland, ki ga žele Zed. države za svojo bojno bazo (nadaljevanje s 3. strani.)
toliko ledu, da nobena ladja ne more prodreti. Nova naselbina je postala važna tudi za znanstvene ekspedicije, ki imajo v njej odlično oporišče za pohode v ledeno puščavo v notranjosti Grenlandije ali dalje proti severnemu tečaju. Poleg tega, da je ta velikanski otok iz najrazličnejših ozirov za znanost velepomembnih, so spoznali tudi, da vpliva njegova daleč na jug močlea ogromna množina ledu na vreme velikega dela Atlantskega Oceana Severne Amerike in celo Evrope. Med svetovno vojno so Nemci skrivoma poslali celo posadko znanstvenikov na najbolj zapuščen del vzhodne Grenlandije, da so po radiu sporočali o vremenu na Grenlandiji in posledicah tega vremena v domovino. Po teh vremenskih napovedih so se ravnali napadi nemških podmornic in letal na konvoje zaveznikov.
Danes se od nove naselbine v Skoresby sundu zopet širi to zanimivo lovsko pleme Eskimov proti severu in jugu, kjer so nekoč živeli na skrivnostno način izumrli pred nekaj sto leti njihovi plemenski predniki in zopet nastajajo nove lovske naselbine, ki kljubujejo ledu, mrazu in noči. Moderna sredstva, kot ledolomilci, letala in radio pa jih ne bodo več prepustila muhasti usodi in izpremenljivemu podnebnju nevarnega severa, in v bodočnosti bodo ostali kolikor toliko v zvezi s civiliziranim svetom, ki je v veliki meri premagal nevarnosti razburkanih oceanov, ledenih puščav in viharnih zračnih daljav.
Ako verujete v poslanstvo, ki ga vrši "Proletarec", pomagajte in zbirajte prispevke v njegov tiskovni sklad!

"Mortimer, better call the Edison S. O. S. Crew!"

So takoj na mestu — "Johnny on the spot" — čim se vam luči pokvarijo!

Trenutno pripravljena na vaš poziv je "mehanizirana armada" Commonwealth Edison Co. — armada električarjev s svojimi aparati ter orodjem, opremljena za vse slučaje. Bodisi podnevu kot ponoči se ti "uničevalci neugodja" odzovejo čim jim sporočite, da je električna poslužba na vašem domu v neredu.

Sporočite jim telefonično ko hitro mogoče kaj da ni prav in oglašili se bodo pri vas po redu kot prejemalec navodila iz centrale — kar navadno, vzame le malo presledka od vašega "S. O. S." pa do njihovega prihoda.

Ako vam vaše električne naprave odpovedo, prva stvar je nadomestiti zgorele stike (fuses). Če to ne bi pomagalo in ne veste kaj je vzrok, pokličite Randolph 1200. Za popravila bo računana zmerena cena, vključena v vašem mesečnem računu za električno poslužbo.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

"PROLETAREC"

je v novi Jugoslaviji dobrodošel list. V prejšnji je bil prepovedan.

Naročite ga svojem. Stane \$3.50 za celo leto. Pol leta \$2.

Naročite ga čitalnicam ter bralnim društvom v vaših rodnih krajih.

V starem kraju tudi žele, da jim naročite

AMERIŠKI DRUŽINSKI KOLEDAR

Stane za stari kraj \$1.65. Z lanskim letnikom pošljemo oba za \$3. Dve knjigi za tri dolarje. Tiskovni urad slovenske vlade želi, da pošljemo ljudem tam čimveč izvodov Proletarca in Družinskega koledarja

Ne odlašajte! Pošljite naročilo takoj!

IZDATKI

Najemnina urada	\$ 150.00
Plača tajnika	100.22
Plača pomočnika	258.00
Telefon in telegrami	17.40
Razveštiljava	1.90
Tiskovni stroški	32.00
Čiščenje urada	2.00
Poštovina	1.20
Tiskovine	10.00
Knjige, magazini in časniki	14.42
Davek socialne zavarovalnine	5.86

FIGHT AGAINST REAL ENEMY

The American military tribunal in Nuremberg is to try 24 top officials of I. G. Farben, the giant German chemical trust, on charges of fomenting and waging aggressive warfare, mass murder, plunder and spoliation. A 20,000-word indictment filed on May 3 by the chief war-crimes prosecutor, Brigadier-General Telford Taylor, backs these charges with a formidable bill of particulars. It will be difficult for the defense to claim that Farben was just an ordinary business which did no more than obey the instructions of its government. The indictments show that, even before Hitler came to power, the directors of Farben had reached an agreement with him for mutual support. From a very early date every phase of the trust's production was synchronized with the plans of the German General Staff. Its world-wide organization was completely integrated with the Nazi foreign-propaganda and espionage agencies. Its cartel arrangements with more than 2,000 major industrial concerns in the United States, Britain, and other countries were used to obtain the benefits of foreign patents for the Nazi war machine and to prevent or limit the production of strategic materials in those countries. "No German government could have planned and waged war without the full, wholehearted, and unstinted cooperation of Farben," the indictment declares. And in return for this cooperation the trust reaped rich rewards. Between 1932 and 1942 its profits rose from 71 million marks to 571 million. It shared the loot of the conquered countries. It profited from the exploitation of slave-labor, building a synthetic rubber plant to employ inmates of the Oswiecim concentration camp, a plant where "sometimes over 100 persons died at their work every day from sheer exhaustion."

Farben's story would be incomplete without reference to its agreements with American corporations and we are glad to note that General Taylor has not neglected this subject. "Farben's pre-war activities," we are told, "were carefully designed to weaken the United States as an arsenal of democracy." Specific instances are cited of its arrangements with Alcoa and Dow Chemical, with Du Pont, with Standard Oil of New Jersey, and with other companies. One illuminating transaction mentioned was a "loan" of 500 tons of tetraethyl lead, used for high-octane gasoline, which Farben secured from the Ethyl Export Corporation just before Hitler's march into Czechoslovakia. According to the indictment, the purposes of this deal were "misrepresented." That we can well believe, but the deception of American businessmen in this manner, at a time when even Neville Chamberlain's eyes had been opened, suggests an almost willful innocence on their part. In fact, the only reasonable excuse that Farben's American collaborators can offer is that they were hoodwinked and outwitted. However, this plea would be damaging to pride and prestige, and some of them are still hoping to get away with bland denials. Robert T. Haslam, vice-president of Standard Oil of New Jersey, declares that his company had no cartel arrangements with Farben, but merely agreements for the purchase and exchange of patents—a fine distinction, indeed, considering Farben's use of patents in suppressing competition. Willard H. Dow, chairman of Dow Chemical, is reported as saying: "We never had any contract with Farben." In view of evidence turned up by the Truman and Bone committees of Dow-Farben agreements limiting Dow's magnesium sales in Europe this in an amazing statement.—The Nation.

There Is No Absolute Meaning To The Words 'Security' and 'Freedom'

By RAYMOND HOFSES, Editor, Reading Labor Advocate

At the hour when readers of last Tuesday's evening newspapers were learning how the U. S. Senate had acted to limit the freedom of labor unions, an Episcopal Bishop was telling a Reading gathering that men and women of today must choose between security or liberty and freedom "with its admitted but glorious risks."

If union members had considered those two stories in relation to each other—which I am sure few of them did—they might have come to the disconcerting conclusion that they were in the process of losing both freedom AND security, since a worker without a strong organization is a rather helpless creature in these days of giant corporations.

It is necessary, of course, to agree with the Bishop in the broader aspects of his statement. Not only "today," but throughout the long process of social development which has culminated in what determined optimists call "civilization," men and women have indeed been choosing between freedom and security. And in the final analysis security always seemed to be the choice.

I say "seemed" because, as a matter of fact, people never really have had real freedom and because security is the foundation stone of worthwhile freedoms. The process has been to accept new controls in order to achieve a greater degree of security through a better-organized society.

Why is it, then, that the unions of America are presently losing out in both freedom and security?

The answer is that they are trying to function under an economy that has no regard for the welfare of society as a whole, with the result that society, with the private-profit economy to which most workers subscribe, is not able to find security in the freedom of unions.

In more specific language, the explanation is that under the capitalist private-profit economy there is neither social security nor social freedom. Both are limited by personal or group interests and antagonisms. Freedom for corporations quickly become tyranny for

workers and ruination for small business. Security for investors who are looking for dividends inevitably conflicts with the freedom and security of wage-earners who want and organize to get fatter pay envelopes.

And so it is that there is no absolute meaning to the words "security" and "freedom." Under a private-profit economy the choice is your security versus mine; your freedom or my freedom. That, as "Schnozzle" Durante would say, "is the situation that prevails" under the capitalist private-profit economy. And that is why, regardless of the size of their union, workers still remain individualists and can, therefore, be divided, controlled and exploited.

738 Lobbyists Paid Over Four Millions

"Fixing" Things with Congress Has Become One of Major Industries

Lobbying at Washington has attained the proportions of a first-class industry.

The latest report of the Secretary of the House reveals that at least 738 persons are working at the lobbying trade and that they are drawing more than \$4,000,000 a year in salaries. How much is spent for "extras" is not disclosed, but undoubtedly the figure is much larger than the salary item.

Some of the lobbyists collect salaries that put them in the higher income brackets, while others to hear them tell it, work for "peanuts."

As might be expected, the high-priced group represents industries which are seeking special favors from Congress. The Kingpin is Purcell L. Smith, representing the Power Trust, who admits he is paid at the rate of \$65,000 a year, plus several thousand more for "extras."

He that riseth late must trot all day.—Ben Franklin.

THE MARCH OF LABOR

Look Out! The Wind is Rising

Remember how all those business men promised us that if the OPA was killed, prices would seek their level? They were right. Prices are seeking their level—at the moon.

Clever chaps, those business men. What a laugh they had at our expense. Last year they piled up profits of twelve billion dollars, after persuading Congress to kill the OPA and reduce their taxes.

And still they are not satisfied. At the present rate of price increases, corporation profits this year, after taxes, will reach the staggering total of 15 billion.

All that money comes out of our pockets. We're the suckers. On April 1, wholesale prices on all commodities had risen more than 32 per cent since Congress killed the OPA.

Food prices were still worse. They had risen more than 48 per cent on April 1, while prices were seeking their astronomical level.

Now these business men have us right over a barrel. We can't pay those prices unless we get more wages. And if we get more wages the business men will boost their prices again. So, the more we get, the further we fall behind.

And instead of doing anything about prices, Congress is prattling about restricting labor.

Labor has only one chance to come out even and that is for prices to be reduced. But Congress isn't listening to anything like that. Congress hears the voices of the corporations, coming down from on high—from the summits of their mountains of gold.

These voices tell Congress not to worry about business but to worry about labor. Labor, they say, is the cause of all our troubles. And Congress responds like a puppy licking its master's hand.

Of course the congressmen and senators are not as worried about this as we are. They got a 50 per cent wage raise plus liberal "expenses." Their wages have gone up faster than prices.

And we pay those wage increases out of our taxes while Congress figures out ways to make it harder for us to pay our food bills.

This can't go on much longer. Even Congress ought to be able to see that. We are heading toward one hell of a crash! When it comes, Congress had better be prepared to feed several million unemployed.

Congress won't be dealing with labor unions then. It will be dealing with mobs. The steadying influence of labor leaders, striving to achieve economic sanity, will be gone.

And those billions of excess profits the corporations have piled up? They will be gone, too. The coming cyclone will leave little behind it—perhaps not even Congress.—The International Teamster.

Monopoly

More than 1,800 formerly independent manufacturing and mining concerns have been swallowed up through merger and acquisition since 1940.

Their combined asset value was 4.1 billion dollars, or nearly 5 per cent of the total asset value of all manufacturing concerns in 1943.

Moreover, it was the larger corporation, each having assets of over five million dollars (in many instances achieved through earlier acquisitions) that accounted for some three-fourths of these recent 1,800 acquisitions.

The war contributed powerfully to the trend of concentration. Government purchases and government financing of productive facilities were channeled predominantly into the hand of corporations which already occupied positions of dominance. Surplus profits created by such channeling have contributed powerfully to the trend by providing funds for additional wartime and postwar expansion through acquisition of former competitors. Out of 175 billion dollars of government contract awards between June, 1940, and September, 1944, 107 billion, or 67

per cent, went to only 100 of the more than 18,000 corporations, receiving such awards. During the war sixty-eight corporations received two-thirds of the one billion dollars appropriated by the government for research and development purposes in industrial laboratories.

More mergers and acquisitions in the manufacturing and mining industries took place in 1946 than in any of the previous 15 years. In 1946, the number of mergers was 26 per cent above the number in 1945, and 225 per cent above the annual average of the years 1940-1941. Years of greatest business activity and high price levels are the years in which the greatest number of mergers take place.

—Robert E. Freer

POPULATION INCREASES 11 MILLIONS SINCE 1940

Uncle Sam now has 142 million nieces and nephews, according to the Bureau of the Census. That is a gain of 11 millions since the 1940 census.

The population is growing older, too, "because people are living longer," says J. C. Capp, Bureau director.

IN THE WIND

From THE NATION

Shortly before his death on Luzon, Robert Johnstone, Jr., of Downingtown, Pa., wrote a foxhole will bequeathing his \$10,000 government insurance benefits to a fund promoting better relations between the white and yellow races. A former member of the Japanese kamikaze corps will enter Lafayette college in the fall as the first beneficiary of Johnstone's legacy.

Kate Smith has been rebuked, in the Lutheran Research Society's Letter, for being "definitely a radical."

The Bituminous Coal Institute has just put out a handsome two-color, 24-page booklet on "Mining Towns—a Pictorial Story of Their Progress." Scattered through it are gleaming pictures captioned "Healthful, Modern Kentucky Coal Town," and the like. This booklet arrived in the morning mail on the day the papers carried news of the Centralia, Illinois, mine disaster.

Vittorio Mussolini, says the Associated Press, arrived "clandestinely" in Argentina a month ago and has been offered a job by a wholesale butcher. No italics necessary.

Good News Department: The army has abandoned the caste system—according to a directive of the Secretary of War—in military cemeteries.

Circle 26, SNPJ Will Present a Very Good Program

CHICAGO, Ill.—Members of Perfect Circle No. 26-SNPJ have been busy rehearsing for the past weeks, and with very good reason, too. They are going to present a minstrel program titled, "Sho Nuff" on Saturday night, June 7, SNPJ hall. The Circle has presented many programs in the past years, but they are really working hard to make this one just a little bit different and even better than any of the rest.

Forty members will take part in the program starting with a short, simple skit of welcome by the tiny kindergarten members of the Circle. A special sketch concerning the trend of times and our own Society will be featured. The minstrel show, because of the make-up angle will be a show in itself, and will be presented as such. Guest speaker for this occasion will be Michael Vrhovnik, juvenile director of the SNPJ.

Perfect Circle has also invited the Waukegan Circle to participate on the program, as well as some of the South Side Juveniles. We sincerely hope they will accept, as when these groups get together with us like this, a promising good time is in store for all concerned.

Music for dancing will be furnished by Edward Pitlik and orchestra, and refreshments, both liquid and otherwise will be plentiful. Need we say more? Perfect Circle therefore extends a cordial invitation to all their friends and supporters to spend an entertaining evening with them on Saturday night, June 7, SNPJ hall. Tickets are only 50 cents and can be had from any Circle members. Ann Sannemann, director.

Political Prayers

For many years the Democratic Chaplain flooded Congressmen with prayers. No effect. Now the Republicans have fired the Democratic chaplain and they will be flooded with Republican prayers from a Republican chaplain.

Well, sometimes money talks, but why waste it on prayer?

School teachers voted two to one against removing rent controls, while farmers (who don't rent homes in the cities) voted two to one for abolishing rent control.

Wheat!

Good news for a hungry world! The first wheat crop in history to top a billion bushels is forecast by the Department of Agriculture.

This would be about 17 per cent more than the previous record crop of 874 million bushels harvested last year.

Department officials said the bumper yield will make possible larger shipments to Europe, provided the nations there can raise the money and scares up the ships to transport the food.

GREECE: FIRST STATION STOP

Anybody who believes that American capitalism is going to stop the spread of Russian Communism merely by successfully halting the spread of Soviet influence in Greece and Turkey ope an ever-growng number of controls upon the people. will soon have to raise their sights or be sadly disillusioned.

We predict now that Greece is going to be only the next station-stop along the line that this nation will be forced to travel if it insists upon making the world safe for the American economy. American wealth will have to be sent along a broader front if communism is to be turned back.

Russia isn't going to be stopped from exporting its philosophy and extending its prestige and power merely by the exportation of American food and administrators to other nations. Neither is democracy going to gain in favor among the peoples of Europe and Asia as a result of the kind of economy that the United States will have to adopt as its own economic and ideological imperialism spreads to new areas.

If, as we are now told, the conflict between Russia and the United States is a struggle between democracy and dictatorship, then the only way in which democracy can win converts is by example here at home.

Can we set an alluring example of democracy and still retain the private-profit economy that already menaces the freedom of labor? The question, we submit, answers itself. Competitive capitalism, having fulfilled its historic mission, must mpose an ever-growing number of controls upon the people. The more money we spend to offset the Communist influence abroad, the more nearly we will approach a way of life at home that will have no resemblance at all to the democracy we fought two world wars to save.

A program of democratic Socialism in the wealthy U. S. A. would set a standard of life and human relations which might serve as an example for other nations to emulate. It would give hope to oppressed peoples throughout the world and it could help others from its surpluses without multiplying the class controls that are now rapidly being established.

"You must know more than the dog," explained the animal trainer when asked how he taught his pets to perform. Likewise you must be more democratic than your opponent if you want to teach democracy to the onlookers.

With labor controls and a growing militarism here at home, the American way doesn't appear to be shaping up properly.—Reading Labor Advocate.

Sound Advice From Senator Baldwin

Senator Raymond E. Baldwin, a "first-termer" from Connecticut, a Republican, made a remarkably good labor speech before the Engineering Association of Yale, the "Ivy League" university from which Baldwin himself graduated.

First, he gave an excellent review of the "bitter and bloody" strikes of the past, the "small civil wars" in which powerful employers tried to crush the young labor movement.

"Management felt that labor was becoming unreasonable and must be suppressed—by force. The struggle only made labor more determined to win, regardless of the cost," Baldwin pointed out.

"Does anyone suppose that the laboring people of our country would return quietly to the place they held in society 25 years ago? The result (of extreme anti-union legislation) would be a wave of strikes and industrial warfare such as we have never seen.

"Production would come to a halt. Shortages would increase. Prices would skyrocket. The people would violently object.

"The net result would be that, in 1948, a new set of laws, even more unpalatable to management than the present ones, would be quickly put on our books.

"Any practical man should realize that an employer who believes he can put labor back where it was 50 years ago is deluding himself, wasting his time, and heading for further labor trouble.

"We are dealing here with human beings. We are dealing with American citizens, men that you and I know and live with.

"If we pass any legislation that will drive them to violent action, by punitive provisions, we are doing this nation and ourselves a disservice."

MONOPOLIES AND TRUSTS

(A Resolution adopted by the 30th annual meeting of Central Co-op Wholesale.)

The most threatening development in our economy today is the alarming growth of powerful business combines and trusts. Thru manifold corporate mergers and interlocking directorates, this concentration of tremendous wealth in a few hands is in a position to dominate our whole economy. Thru their methodic elimination of competitive business, establishment of high price levels thru trade agreements, stifling of expanding production thru controlled markets, these giant monopolies may easily lead our nation to catastrophe. Loss of mass purchasing power, with its inevitable result in widespread unemployment, and ultimate depression are certain to follow monopolistic economic practices.

These boom and bust cycles brought on by artificial scarcity threaten even the institutions of democratic government, bankrupt our family savings, place our small farmer on dole, and cripple the social, cultural and vocational life of the whole nation. Thru world agreements already in practice this trend takes on proportions that encircle the earth. It is a world-wide problem.

It is apparent that only new and better methods of commerce can successfully cope with this dilemma. Experience has well shown that restrictive legislation alone is not sufficient. It is in the interest of all groups whose life depends on democratic and free economy to be

\$1,500,000 OFFERED FOR \$70-MILLION CANOL JOB

Uncle Sam paid 70 million dollars for the construction of the Canol project in Canada but the best offer received for it when it was put at auction was \$1,500,000.

The project was "bulled" through by Lieutenant General Brehon H. Somervell, chief of army services, over the advice of military experts. That, at least, is what a Senate Investigating Committee charges.

Embarrassed

The family and their guest had just seated themselves at the table.

"Betty," said the mother, "why on earth didn't you put a knife and fork at Mr. Green's place?"

"He doesn't need any, Mummy," replied Betty. "You said he eats like a horse."